

İlk online G20'den 5 trilyon dolar

G20 Liderler Zirvesi tarihinde ilk defa online olarak yapıldı. Zirvede, salgınla ekonomik mücadele için küresel ekonomiye 5 trilyon doların üstünde kaynak enjekte edilmesi kararlaştırıldı.

Şeref Kiliçli ■ 10'da

Etanol kapasitesi yüzde 146 arttı

Türklerin pandemiye karşı gizli silahı olarak tanınan kolonyanın üretimi için kullanılan etanolde yerli üretim seferberliği başladı. Şeker fabrikaları kapasitelerini yüzde 146'ya varan oranda artırdı.

Sümevra Yarış Topal ■ 4'te

Merkez Bankası'ndan PARASAL GENİŞLEME

Merkez Bankası, ekonomide virüs salgını nedeniyle yeni önlemler aldı. Likidite esnekliği, reel sektöre kredi akışı, ihracatçı için reeskont kredi düzenlemesinin ardından ilave tedbirler getirildi. Bu tedbirler parasal genişleme ile üretim ve ihracatın desteklenmesini hedefliyor.

■ 6

VİRUSLE MÜCADELEYİ BİRLİKTE BAŞARACAĞIZ

İstanbul Ticaret Odası, Milli Dayanışma Kampanyası'na 5 milyon TL katkı sağladı. İTO Başkanı Şekib Avdagiç, "Birlikte başaracağız" dedi.

■ 9

İSTANBUL TİCARET ODASI

"Tüccar, milletin emeği ve üretimini kıymetlendirmek için eline ve zekasına emniyet edilen ve bu emniyete liyakat göstermesi gereken adamdır."

H. Otatürk

HAYAT EVE SİĞAR

3 NİSAN 2020 YIL: 62 SAYI: 3104

ISSN 1300-3666

İSTANBUL TİCARET ODASI YAYINI

www.itohaber.com

VİRUSE KARŞI

Sağlığı savunmada 'ekosistem' seferberliği

Yerli medikal solunum cihazının ilk siparişleri 15 Nisan'da teslim edilecek. Hastalıklarla mücadelede çözüm olacak projeler için çağrılar yapıldı, yeni destekler açıklandı.

YENİ SAHA AÇILDI

Savunma sanayi kurumları ile özel sektörün destek verdiği yerli yoğun bakım solunum cihazı, yeni bir ihracat kapısı ve güçlü bir ekosistemin başlangıcı olacak. Biosys'nin tasarımı, ASELSAN'ın işbirliği ve Baykar Savunma'nın katkılarıyla Arçelik'te üretilen cihaz, hem zamanında yetişen bir çözüm hem de ihracata yönelik bir ekosistemin öncüsü olacak.

İSTKA'DAN ÖZEL FON

İstanbul Kalkınma Ajansı, salgının etkilerinin azaltılmasına yönelik 'acil çözüm sunan' projeleri desteklemek için 51 milyon lira kaynak tahsis etti. İşletmeler, programa 30 Nisan'a kadar başvurabilecek. Proje başına destek tutarı asgari 200 bin lira, azami 2 milyon lira olarak belirlendi.

AŞI PROJELERİ

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, COVID-19 Türkiye Platformu altında 7 farklı aşı projesi ile kimyasal ve biyo-teknolojik yöntemlerin uygulanacağını 7 farklı ilaç geliştirme projesinin yer aldığını bildirdi. Varank, "24 üniversite, 8 kamu Ar-Ge birimi ve 8 özel sektör kuruluşu çalışıyor" dedi. ■ 3

Adem ORHUN

Turizmde yeni gündeme B planı

Virüs nedeniyle Sağlık Bakanlığı'nın zorunlu olmadıkça seyahat yapılmaması yönündeki uyarısının ardından hem kamu hem sektör

B planına geçti. B planı kısmen veya tamamen durduran işletmelerin çalışanlarına Kısa Çalışma Ödeneği verilecek. Başvuruları, belirlenen şartlara uyan tüm işçiler adına işveren yapabilecek. Başvurular İŞKUR'un web sitesi üzerinden yapılıyor.

Müge Biber ■ 12'de

Online alışverişte dolandırılmayın!

Evlerinden çıkamayanlar online alışverişe yöneldi. Dolandırıcılar için bir fırsat olan sanal dünyada tüketicinin çok dikkatli olması gerekiyor. ■ 20

İşverene, 'Kısa Çalışma Ödeneği'ne başvurun çağrısı

Koronavirüs nedeniyle faaliyetini kısmen veya tamamen durduran işletmelerin çalışanlarına Kısa Çalışma Ödeneği verilecek. Başvuruları, belirlenen şartlara uyan tüm işçiler adına işveren yapabilecek. Başvurular İŞKUR'un web sitesi üzerinden yapılıyor.

Adem Orhun ■ 6'da

Petrolde 'korona' dalgalanması

■ 7'de

Edebiyatçıların kaleminden tarihi salgınlar

Sümevra Yarış Topal ■ 19'da

Koronavirüs havada yok ediyor

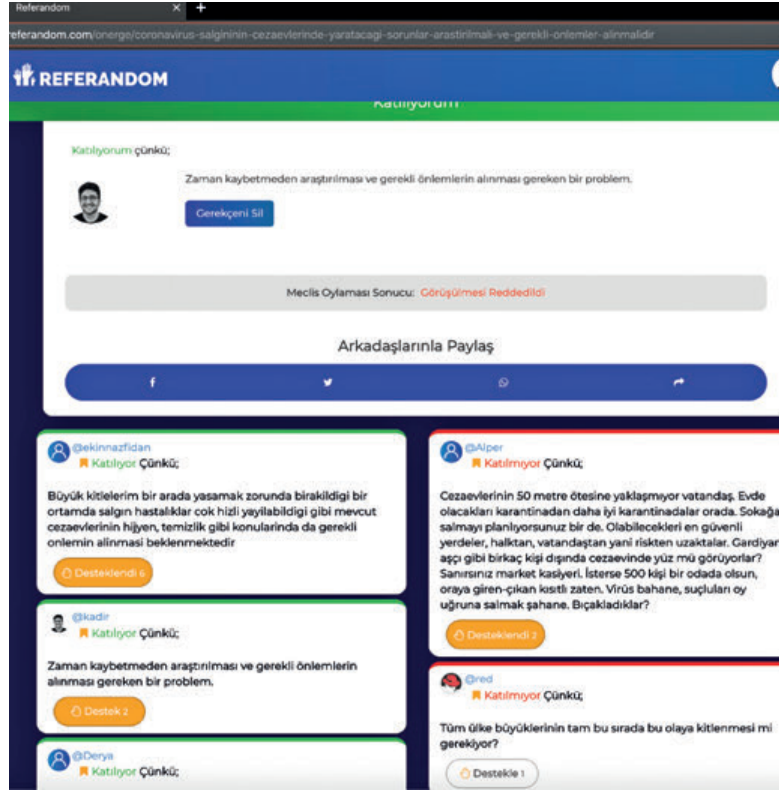
Teknopark İstanbul'daki Lighthouse Worldwide Solutions firması, havadaki her türlü yabancı ve zararlı organizmayı yakalayıp yok eden bir cihaz geliştirdi. Filtir Science adı verilen cihaz, koronavirüs de dahil kimyasal, biyolojik, radyoaktif her türlü maddeyi tespit ve bertaraf ediyor.

Soyhan Alpaslan ■ 16

Vatandaş ile siyasilere arasına REFERANDOM köprüsü

Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi girişimlerinden Referandom, geliştirdiği sistem ile TBMM veya belediye meclislerinde alınan kararları sadeleştirerek, takibini kolaylaştırıyor. Proje hedef, vatandaş ile siyasilere arasında köprü olmak.

ECREM ÇUHACI KÜÇÜK

BİLGİYİ Ticarileştirme Merkezi'nin (BTM) Ön Kuluçka programında yer alan girişimlerden Referandom, geliştirdiği sistem ile vatandaş ve siyasilere arasında köprü kurmak istiyor. Türkiye Büyük Millet Meclisi ve belediye meclislerindeki kararları ve tutanakları sadeleştirerek Referandom ekibi, vatandaşın kararları oylamasını da sağlıyor. Referandom'u ve hedeflerini, projenin kurucu ortağı Kadir Yağız Çetin'e sorduk.

DAHA KOLAY TAKİP

Projenizden kısaca bahseder misiniz?
Referandom, vatandaşların yasama organlarının gündemini, oturumlarda nelerin nasıl konuşulduğunu takip etmesini kolaylaştırma motivasyonu ile ortaya çıkan bir sosyal girişim. Teknik olarak yalnızca politik konularda içerik üretilen bir sosyal platform. Vatandaş temsil etmekle görevli olan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve büyükşehir belediye meclislerinde alınan kararlar günlük hayatımızı bir hayli etkiliyor. Ancak saatlerce süren meclis oturumlarını takip etmek fazlasıyla zor. Bu konudan şikayetçi olan ekibimiz, meclis gündemlerini kolayca takip edilebilir hale getirmek ve yönetenler ile yönetilenler arasında bir köprü kurmak amacıyla Referandom'u kurdu.

OYLAMAYA KATILACAKLAR

Referandom'un avantajları neler?

Türkiye Büyük Millet Meclisi ya da büyükşehir belediye meclislerinin oturumları canlı yayınlardan ya da genel kurul tutanaklarından takip edilebilir. Bir oturum yaklaşık 6.5 saat sürerken bu oturumların yazılı

tutanakları ortalama 64 sayfa oluyor. Referandom'da ise editörlerimiz, genel kurul oturumlarının canlı yayınlarını izleyip, tutanakları okuyarak oylanan önerge ve kanun tekliflerini tek paragraflık kısa özetler haline getiriyor. Böylece görüşülen önerge ve kanun tekliflerini takip etmek daha da kolaylaşıyor. Bu özetleri okuyan kullanıcılar tekliflere katılıyorum / katılmıyorum şeklinde oy verip, gerekçelerini belirtebiliyor ve meclis oylaması sonuçlarını görüntüleyebiliyor. Bu yüzden, kullanıcılar oy vermeden önce önerinin kim ya da hangi parti tarafından verildiği bilgisine erişemiyor. Amacımız kaotik bir ortamdan ziyade alternatif çözüm yollarının paylaşıldığı bir platform oluşturmak olduğu için her kullanıcının öneri başı bir adet gerekçe belirtme hakkı var. Ayrıca kimse birbirinin gerekçesine cevap yazamıyor.

Projeniz şu an kullanımda mı?

Şubat ayı ortasından beri referandom.com sitesi üzerinden yayındayız.

YÖNETİCİLER DENETLENECEK

Hedefleriniz neler?

En büyük hedefimiz, Referandom oylaması sonuçlarının güvenilir bir pano haline gelmesi ile vatandaşlar ve yönetenler arasında köprü olmak. Bu sayede vatandaşlar hayatlarını ilgilendiren konularda karar alan kişiler üzerinde daha çok söz sahibi olduklarını bilecek ve bu kişileri denetleyebilecekler. Bunu gerçekleştirmek için etkin bir kullanıcı kitlesi edinmemiz gerekiyor.

Referandom ile yurt dışına açılmayı düşünüyor musunuz?

Çözmeye çalıştığımız problemin farklı ülkelerde de olduğunu düşünüyoruz. Türkiye'deki hedeflerimize ulaştıktan sonra dünyaya açılma planımız var.

Şeffaf, erişilebilir yasama organları

Meclislerde alınan kararlar günlük hayatımızı bir hayli etkiliyor, ancak bu oturumları takip etmek fazlasıyla zahmetli. Çalışmalarımız ile birlikte Türkiye'de yasama organlarını daha erişilebilir, şeffaf ve hesap verilebilir kılmayı amaçlıyoruz.

Yenilenen Ticari Mobil Bankacılık ile tüm işlemler parmağınızın ucunda!

Şimdi siz de VakıfBank Mobil uygulamasını indirin, kredi kartı işlemlerinden, çek/senet işlemlerine, kredi işlemlerinden barkod okutarak gerçekleştirilen vergi ödemelerine kadar tüm bankacılık işlemlerinizi anında ve kolaylıkla gerçekleştirin.

VakıfBank, Yanındaki Güç.

444 0 724 | vakifbank.com.tr

VakıfBank
Burası Sizin Yeriniz

Instagram Facebook Twitter LinkedIn /vakifbank

7 aşı ve 7 ilaç projesi gündemde

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, COVID-19 Türkiye Platformu altında 7 farklı aşı projesi ile hem kimyasal hem de biyoteknolojik yöntemlerin uygulanacağı 7 farklı ilaç geliştirme projesinin yer aldığını bildirdi.

EKİPLER HAZIR

Varank, TÜBİTAK öncülüğünde kurulan COVID-19 Türkiye Platformu'nun Aşı ve İlaç Geliştirme Sanal Konferansı'na katıldı. Aşı ve ilaç geliştirme projelerindeki temel araştırmalara TÜBİTAK'ın liderlik ettiğini dile

getiren Varank, geçen yıl başlatılan 'TÜBİTAK 1004 Yüksek Teknoloji Platformları Çağrısı' kapsamında aşı ve ilaç araştırma gruplarının oluşturulduğunu belirtti.

24 ÜNİVERSİTE

Sürecin en hızlı ve etkin bir şekilde yürütülebilmesi için TÜBİTAK MAM Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Enstitüsü'nün koordinasyonunda Covid-19 alt platformunu kurdıklarını ifade eden Varank, şunları kaydetti: "Hocalarımızın projelerinden bu virüse karşı dönüştürülebilir

olanlar ve çok hızlı bir şekilde netice alabileceğimiz yenilikçi yaklaşımlar belirlendi. COVID-19 Türkiye Platformu altında 7 farklı aşı projesi ile hem kimyasal hem de biyoteknolojik yöntemlerin uygulanacağı 7 farklı ilaç geliştirme projesi yer alıyor. Bu amaç için 24 üniversite, 8 kamu Ar-Ge birimi ve 8 özel sektör kuruluşundan yüzlerce araştırmacı gayretle çalışıyor."

Varank, platform bünyesinde bu virüsle etkin mücadeleyi mümkün kılma potansiyeline sahip her türlü yöntemin deneneceğini söyledi.

Ankete öneriler bekleniyor

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, koronavirüs salgını sebebiyle bir anket uygulaması başlattı. Anket sayfasındaki Sanayide Sağlık Çözümleri Bilgi Formu'nda, "Ülkemizin korona virüs salgını ile mücadelesine katkı sağlayabilecek ürünleriniz veya üretim yetkinlikleriniz varsa lütfen bizimle paylaşınız" denildi. <https://anket.sanayi.gov.tr/index.php/297791>

Yeni ekosistemin ilk bebeği doğdu

Türkiye'nin ilk medikal yoğun bakım solunum cihazı, teknoparktaki bir startup'ın tasarımıyla üretildi. İlk siparişler 15 Nisan'da teslim edilecek. Savunma sanayi kurumları ile özel sektörün destek verdiği cihaz, Türkiye için yeni bir ihracat kapısı ve güçlü bir ekosistemin işareti oldu.

ADEM ORHUN

GİRİŞİMCİLERİN fikirlerini ürüne dönüştürmek için kurduğu startuplar ve yaptıkları Ar-Ge çalışmaları, neticelerini bir bir gösteriyor. Bunlardan biri de medikal cihazlar alanında geldi. Yüksek teknoloji ürünlerin tasarımı ve Ar-Ge'si için yapılan çalışmalar, bu alanda yerli ekosistemin işareti olurken, 'unicorn' çıkarma umutlarına da güç kattı.

2012'de kurulan Biosys, teknopark çatısı altında yaptığı çalışmalarla son aşamaya geldi. Bilkent Cyberpark'ta yoğun bakım ünitesi tıbbi ventilasyon cihazı üzerine Ar-Ge yapan ekibin çalışmaları, teknopark desteği, savunma sanayi kurumları ve özel şirketlerin işbirliği sayesinde somut ürüne dönüştü. Ekip, önceki hafta seri üretim için imal ettiği ilk prototipi çalıştırdı. Firmanın, 15 Nisan'da ilk siparişleri yetiştireceği açıklandı.

ASELSAN İLE İŞBİRLİĞİ

Bu aşamaya katar yaşananlar sektörel işbirliğinin önemini de gösterdi. Ticari ürün çalışmasına elektronik kart tasarımıyla başlayan Biosys, medikal cihazlar alanına yöneldi. Ekibin çalışmaları, savunma sanayi kurumlarının da dikkatini çekti. ASELSAN, Ekim 2018'de Biosys ile yoğun bakım ventilatör (yapay solunum) cihazları konusunda işbirliği yaptığını duyurdu.

MİLYARLIK PAZAR

ASELSAN'dan yapılan açıklamada, bu işbirliği sonucunda, küresel çapta 4 milyar dolarlık satışı olan ventilatör cihazlarında, Türkiye'nin üretici altı ülkeden biri olacağı kaydedildi.

ASELSAN'ın ardından Baykar Savunma şirketi de Ar-Ge mühendisleriyle devreye girdi. Ekibin beş yıldır sürdürdüğü çalışmalar geçtiğimiz haftalarda son aşamaya geldi. Üretim için Arçelik'in de imkanlarını devreye sokmasıyla yoğun

bakım solunum cihazı (ventilatör) seri üretimi için ilk prototip çalıştırıldı.

İLK SİPARİŞLER

Korona salgında yoğun bakım servislerinin acil ihtiyaç duyduğu solunum cihazı için ilk siparişler de destekçi firmalardan geldi. Baykar Savunma başta olmak üzere birçok firma yüzlerce ürün alıp Sağlık Bakanlığı'na bağışlayacağını duyurdu. Böylece girişime, seri üretim için gerekli olan ilk itiş gücü de sağlanmış oldu.

İHRACAT KANALI

Diğer yandan medikal cihazların yerli üretiminin gerçekleştirilmesi, hem ülke içindeki ihtiyacın karşılanması hem de yeni bir ihracat alanının açılmasını sağlayacak. Bu şekilde, pazarda Türk firmaları da olacak. Diğer yandan, ileri aşamaya gelmiş girişimler ve parça tedarikçileri ile medikal cihaz üretim ekosisteminin gelişmesi bekleniyor.

TEDARİKÇİ FİRMALAR

Yoğun bakım ventilatör cihazlarının fiyatları 12 bin Euro ile 50 bin Euro arasında değişiyor. Ayrıca bu cihazların sarf ürünleri ile yedek parçaları da önemli maliyet unsuru oluşturuyor. Gerek sarf malzemeleri gerek plastik, elektronik ve kimyasal yedek parça ürünleri alanında tedarikçi firmaların tecrübesinin ve iş hacminin artması bu ekosistemi de geliştirecek bir iş fırsatı olarak değerlendiriliyor.

ASELSAN'dan teknoloji desteği

ASELSAN Yönetim Kurulu Başkanı Haluk Görgün, Biosys'e 250 adet cihaz siparişi verdiklerini söyledi. Görgün, ayrıca şu açıklamayı yaptı: "Bu alanda çalışan tüm yerli şirketlerimize teknolojik alanda, mühendislik ve altyapı anlamında destek olma kararı aldık."

Yedek parçada tedarik sorunu

Yoğun bakımlarda kullanılan medikal cihazların bakım ve onarımı ile yedek parça ve sarf malzemesi dağıtımını yapan firmalar tedarik konusunda zorluk yaşıyor. Çin'de birçok firmanın üretimi durdurması, ithalatçıların başka pazarlara yönelmesine yol açtı. Lisans sahibi bazı Avrupalı firmaların üretimleri ancak kıta ülkelerine

yeterken, Çin'den alım yapan bazı firmaların Güney Kore'ye yöneldiği öğrenildi. Bu firmaların, parça başına 1.5 dolardan temin ettikleri bazı ürünleri ancak 3-4 dolara alabildiği, sonrasında da nakliye problemi yaşadığı bildirildi. Uzak Doğu'dan hava kargoyla taşıma maliyetinin yüzde 30-40 oranında arttığı ifade edildi.

KALKINMA AJANSLARI
COVID-19 İLE MÜCADELE VE DAYANIKLILIK PROGRAMI

51 Hızlı Destek
Milyon TL

Program Referans No
TR10/20/COVID

Son Başvuru Tarihi
30.04.2020 | 17:00

Antivirüs projelerine İSTKA'dan 51 milyon TL

İSTANBUL Kalkınma Ajansı (İSTKA), yeni tip koronavirüs (Covid-19) etkilerinin azaltılmasına yönelik 'acil çözüm sunan' projeleri desteklemek için 51 milyon lira kaynak tahsis etti.

İstanbul Valiliği'nden yapılan açıklamaya göre, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda faaliyet gösteren İSTKA, 'Covid-19 ile Mücadele ve Dayanıklılık Programı'nı ilan etti.

İSTKA, program kapsamında üç öncelik için 51 milyon lira kaynak tahsis etti. Programa, kâr amacı gütmeyen kurum ve kuruluşlar ile kâr amacı güden işletmeler, 30 Nisan'a kadar başvurabilecek. Proje başına destek tutarı asgari 200 bin lira, azami 2 milyon lira olarak belirlendi.

Program kapsamında kâr

amacı gütmeyen kurum ve kuruluşlar için toplam uygun maliyetinin yüzde 100'üne kadar destek sağlanabilecek. Kâr amacı güden işletmeler için bu oran yüzde 50 olarak uygulanacak.

Desteklenecek 3 ÖNCELİK

Virüsün yayılımının önlenmesi ve kontrol altına alınması

Halk sağlığı için acil hazırlık ve müdahale çalışmaları

Salgının ülke ve bölge ekonomisine negatif etkilerinin azaltılmasına yönelik yenilikçi uygulamalar geliştirilmesi.

İş Yükünüz Sizi Yavaşlatmasın!
e'UYUM Size Hız Katsın...

uyum'imza

e-Fatura

e-Arşiv Fatura

e-İrsaliye

e-Defter

e-Müstahsil Makbuzu

e-Serbest Meslek Makbuzu

e-Mutabakat

e-Bilet

www.uyumsoft.com /uyumsoft

VERGİ REHBERİ

Dr. Veysi SEVİĞ

Hizmet erbabının işyerine gidip gelme gideri

Gelir Vergisi Kanunu'nun 7194 sayılı kanunla değiştirilen 23. maddesinin 10 numaralı bendi uyarınca "Hizmet erbabının toplu olarak nakden yapılan gelmelerini sağlamak maksadıyla işverenler tarafından yapılan taşıma giderleri (işverenlerce taşıma hizmet verilmeyen durumlarda, çalışan günlerine ait bir günlük ulaşım bedelinin 12 Türk Lirasını aşmaması" ve buna ilişkin ödemenin toplu taşıma kartı, bileti veya bu amaçla kullanılan ödeme araçlarının temini şeklinde yapılması şarttır. (x)

Ödemenin bu tutardan fazla olması halinde aşan kısım ile hizmet erbabına ulaşım bedeli olarak nakden yapılan ödemeler ve bu amaçla sağlanan menfaatler ücret olarak vergilendirilir. Bu istisnadan uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır.

Söz konusu düzenleme gereği hizmet erbabının toplu taşıma kartı, bileti veya bu amaçla kullanılan ödeme araçlarının temini suretiyle sağlanan menfaatlere ilişkin istisnadan faydalanılabilemesi için;

■ İşveren tarafından, hizmet erbabının toplu olarak işyerlerine gidip gelmelerini sağlamak maksadıyla ulaşım vasıtası temini veya hizmet satın alması suretiyle taşıma hizmeti verilmiyor olması,

■ Taşıma kartı, bileti veya bu amaçla kullanılan ödeme araçlarının, münhasıran (özellikle) hizmet erbabının işyerine gidip gelmesi için kullanacağı toplu taşıma araçlarında geçerli olması, (ulaşım bedeli için yüklenen tutarın sadece ulaşımda kullanılabilecek şekilde sınırlandırıldığı, başka amaçlarla da kullanılabilen ödeme araçlarının kullanımını bu şartın ihlali sayılmaz)

■ Yapılan ödemenin fiilen çalışan günlerle sınırlı olması,

■ Ulaşım bedelinin günlük belirlenen tutarı (2020 yılı için 12 TL) aşmaması,

■ Toplu taşıma kartı, bileti veya bu amaçla kullanılan ödeme araçlarının teminine ilişkin harcamaları belgelendirmesi gerekmektedir.

■ İşveren tarafından hizmet erbabına; Ulaşım bedelinin nakit olarak verilmesi,

■ Ulaşım bedeli karşılığının, hediye kartı ve benzeri ulaşım harcaması dışında diğer alışverişlerde de kullanılabilecek ödeme araçları şeklinde olması,

■ Araç tahsis edilmesi, Çalışılmayan günler için de ulaşım bedeli ödenmesi,

■ İşyerlerine gidip gelmelerini sağlamak maksadıyla taşıma hizmeti verilmesinin yanında ilave olarak toplu taşıma kartı, bileti veya bu amaçla kullanılan ödeme araçları verilmesi durumlarında, istisnadan faydalanılamayacak olup, yapılan bu ödemeler ve sağlanan menfaatler net ücret kabul edilerek brütte iblağ edilmek suretiyle gelir vergisine tabi tutulacaktır.

■ İşverenlerce hizmet erbabı için yapılan ulaşım bedeli ödemelerinin birden fazla aya kapsayacak şekilde toplu olarak yapılması durumunda, hizmet erbabının çalıştığı günler dikkate alınarak her bir aya isabet eden tutar ayrı ayrı istisna kapsamında değerlendirilecektir.

■ Hizmet erbabının izin, rapor ve benzeri nedenlerle çalışmadığı günlere ilişkin ilgili ayda peşin olarak yapılan ve istisnaya konu edilmiş olan taşıma gideri ödemeleri için işverenlerce ilgili ayda düzeltme yapılabileceği gibi ertesi ay için yapılan taşıma gideri ödemelerinden de mahsup edilmesi mümkün bulunmaktadır.

■ Hizmet erbabının işyerine gidip gelme giderleri arasında duruma göre resmi tatil günlerinde çalışmak zorunda olanların durumu dikkate alındığında, tatil günlerinde yapılacak bu tür hizmetin sağlanması için önceden konunun hukuki olarak değerlendirilmesi, konuya ilişkin olarak da iş sözleşmelerinde gerekli eklentinin yapılması öngörülmektedir.

Diğer bir konuda bir kısım çalışanın günde birden fazla kere işyeri ile gidip gelme niteliğinde çalışması olabilmektedir ki, bu konunun da iş sözleşmesinde belirlenmiş olması gerekmektedir.

(x) Söz konusu miktar başlangıçta 10 Türk Lirası olarak belirlenmiş, bilahare 2020 yılında uygulanmak üzere 12 TL'ye yükseltilmiştir.

Taahhüt verene

Türkiye Şeker Fabrikaları Genel Müdürü Mücahit Alkan: Ürettiğimiz etil alkol Covid-19 pandemisi ile mücadele kapsamında dezenfektan, kolonya ve sağlık sektöründe kullanıldı. Tıbbi ürünler dışında herhangi bir ürün imalatında kullanmayacağını taahhüt eden,

kamu hastanelerine dezenfektan üretimi yapan firmalara 550 bin litre etil alkol sağladık. Kolonya üreten firmalardan herhangi bir fiyat artışı yapmayacaklarını taahhüt edenlere 450 bin litre olmak üzere, ilk etapta toplam 1 milyon litre etil alkolün satış planlamasını yaptık.

Ağustosa kadar üretim

Amasya Şeker Fabrikası Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Saatçı: Stoklarımızda bulunan 900 bin litre alkolü dezenfektan, kozmetik ve kolonya sanayisinin hizmetine sunduk. Üretmeyi planladığımız 4 milyon litre etil alkolün

2 milyon litresi için sipariş aldık. Üretim kapasitemiz günde 55-60 bin litre civarında. Fabrikayı ağustos ayına kadar çalıştırmayı planlıyoruz. Ülkemizin ihtiyacı olan etil alkolü insanlarımızın faydası için üretmeye çalışacağız.

İhtiyaca yeter

Pancar Ekicileri ve Kooperatifleri Birliği Başkanı Recep Konuk: Konya Şeker olarak 2012 yılından bu yana Türkiye'nin etanol ihtiyacının yüzde 56'sını karşılıyoruz. Şeker sanayisi olmayan dolayısıyla pancar veya kamıştan melas

üretimi yapılmayan ya da tahıllardan etanol üretecek altyapıyı kurmayan ülkeler bugün hijyen, dezenfektan konusunda en şanssız ve sıkıntılı ülkeler konumunda. Türkiye'de etanol arzında herhangi bir sorun yaşanmayacak.

‘Üç vardiya çalışıyoruz’

Deva Holding: Boğaziçi Kolonyaları olarak artan talebi karşılamak için üretim kapasitemizi maksimum seviyeye çıkardık. Hali hazırda üretimimiz üç vardiya olmak üzere hızla devam ediyor. Diğer yandan daha çok sayıda kişinin kolonyaya erişebilmesi için çalışıyoruz.

‘Piyasa rahatladı’

Eser Kolonyaları Yönetim Kurulu Başkanı Hayrettin Alparslan: Salgın başladığında yurtdışından gelen etanol arzında sorunlar yaşandı. Türkiye Şeker Fabrikaları tarafından üretilen etanolün kolonya ve dezenfektan piyasasına kaydırılması piyasayı ilk günlerdeki sıkışmadan kurtardı.

‘Denge yerine oturacak’

Eyüp Sabri Tuncer Yönetim Kurulu Başkanı Engin Tuncer: Ülkemizde artan talebin yanı sıra daha önce kolonya kullanım alışkanlığı olmayan ülkeler de kolonyanın antibakteriyel bir hijyen ürünü olduğunun farkına vardı ve bu da talepleri yukarı çeken farklı bir detay oldu.

Türkiye'de ise geleneksel olarak kolonya kullanılıyor. Fransız resmi haber ajansı AFP tarafından geçtiğimiz haftalarda ‘Türklerin gizli silahı’ başlığı ile kapsamlı bir dosya çalışmasına konu edinilen kolonyada gözler şimdi etanol piyasasında.

Covid-19'un Dünya Sağlık Örgütü tarafından

Yurtdışı basında ‘Türklerin gizli silahı’ olarak adlandırılan kolonyanın üretimi için kullanılan etanolde de yerli üretim seferberliği başladı. Türkiye Şeker Fabrikaları, Konya Şeker, Amasya Şeker gibi fabrikalar etanol üretim kapasitelerini hızla artırdı.

Sümeyra Yarış TOPAL

pandemi ilan edilmesinin ardından piyasada arz problemi yaşanan etanolde, aksaklıkların önüne geçmek için kolları sıvandı. Türkiye'nin en büyük etanol üreticileri milli çözüm planını devreye alarak üretim kapasitelerini yüzde 146'ya varan oranda artırdı.

ŞEKERDEN ÜRETİLİYOR

Kolonyanın hammaddesi olan etanolün çok çeşitli üretim biçimleri bulunuyor. Ancak Türkiye'de etanolün en büyük kaynağı şekerin son şurubu olarak bilinen melas oluşturuyor. Melas şeker fabrikalarının atığı sayılıyor. Ancak içinde yüzde 50 oranında şeker olduğu için etanol ve maya üretiminde değerlendiriliyor. Ayrıca Türkiye'de etanol üretimi özel bir izne bağlı bulunuyor. Etanol üreticileri Tarım ve Orman Bakanlığı'nın denetiminde üretimlerini gerçekleştiriyor. Şu anda 13 tesisin etanol üretim izni bulunuyor. Bakanlık izinleri bulunan firmalar Covid-19'dan sonra üretim kapasitelerini daha da artırdı.

8.5 MİLYON LİTRE

Türkiye etanol pazarının büyük oyuncularından biri olan Türkiye Şeker Fabrikaları, Covid-19'un ardından kolonya sektörünün ve hastanelerin etanol ihtiyacını karşılamak üzere üretim kapasitesini yüzde 71 artırdı. Günlük 35-40 bin litre olan etanol üretimi, artan ihtiyaca binaen 60 bin litreye çıkarıldı.

Amasya Şeker Fabrikası da üretim kapasitesini artırarak kolonya ve dezenfektan sektörüne katkı sunan fabrikaların başında geliyor. Fabrika, kolonya ve dezenfektan üretimi için can suyu olacak 4 milyon litre etanolü piyasaya sürecektir. Covid-19'dan önce aylık 1 milyon 625 milyon litre olan etanol üretimini 4 milyon litreye çıkardı.

Etanol ihtiyacının yüzde 56'sını karşılayan Konya Şeker'de hali hazırda yıllık 84 milyon litre etanol üretiliyor. Fabrika bu süreçte farklı sektörlerle verdiği etanolün tamamını kolonya ve dezenfektan sektörüne ayırdı.

ÜRETİME BAŞLADI

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından etanol üretim izni bulunan Tezkim Tarımsal Kimya da Covid-19'dan sonra dezenfektan olarak kullanım amaçlı etanol üretimine başladı. Şirket, sektörün sıkıntı yaşamasının önüne geçmek için günlük 60 bin litre etanol üreterek dezenfektan sektörünün kullanımına sundu.

TESCİL BELGENİZİ ONLINE ALIN ZAMANDAN KAZANIN

Bu zor günlerde üyelerimizin ticaret hayatını kolaylaştırmanın ne denli önemli olduğunun bilincindeyiz.

Tescil belgesi almanız gerekiyorsa, siz de dijital hizmetlerimizden biri olan e-imzalı tescil belgesini tercih ediniz.

NASIL?

1 **Ticaret Sicili Müdürlüğü'ne yapacağınız tescil işlemlerine ilişkin başvuru sırasında bildirdiğiniz cep telefonunuza barkod numarası gönderilir.**

2 **www.ito.org.tr adresindeki “Tescil Başvuru Sonucu Doğrulama” ekranından barkod numaranızı tuşlayın. E-imzalı tescil belgenizi online olarak anında alın.**

İSTANBUL
TİCARET
ODASI 1882

444 0 486 | ito.org.tr | in f t @ /itokurumsal

QR KODLA BİZE BAĞLANIN

HER GÜN 250 YENİ ŞİRKETİN BİLGİLERİNİ ALIN

İstanbul Ticaret Odası'nda (İTO) her gün yaklaşık 250 yeni şirketin kaydı gerçekleştiriliyor. Bu listelere İstanbul Ticaret Gazetesi okuyucuları **artık kolayca ulaşacak.**

İTO'da son bir hafta içinde kurulan yeni şirketlerin listesine ulaşmak için **QR kodu taramanız** ya da bilgisayarınızda **http://213.144.102.100/QR/NSN20Qrito.html** adresini ziyaret etmeniz yeterli.

Evde kal Türkiye ve hayat boyu öğren!

KELİMENİN tam anlamıyla bir çok yaşıyoruz. Küresel bir çok... Doğrusu, geçen yıl haberdar olduğumuz Covid-19 salgını, ekonomik etkileri açısından bugüne kadar gördüğümüz hiçbir şoka benzemiyor. Üretim ve talep daralması el ele gidiyor. Yeni vaka ve can kaybı sayısı büyüyor. Koronavirüs salgınına karşı önlemler küresel olarak artıyor. Sosyal mesafeyi ve izolasyonu artırmak için tavsiye niteliğinde başlayan önlemler zorunlu uygulamalara dönüyor. Türkiye de Covid-19 salgınına karşı önlemlerin dozunu artırdı. Yurtdışı seyahatlerle başlayan kısıtlamalar, şehirlerarası ve şehir içi ulaşımaya yayıldı. Belli ki, ihtiyaç halinde tedbirlerin dozu artacak...

Canımız sıkılsa da hepimiz 'evde kal' çağlarına uymak durumundayız. Zorunlu olmadıkça (sağlık, gıda alışverişi gibi) insanların evde kalması gerekiyor.

Evet, doğru, sosyal mesafeyi koruma yönünde tedbirlerle ister istemez ekonomideki daralma sertleşiyor. Evet, uzmanlar koronavirüs salgınının yaratacağı kayıpların dünya gayri safi hasılasının yüzde 10'u ile yüzde 15'i arasında olabileceğini söylüyorlar. Evet, bu boyutta kayıplar, 1929 yılında yaşanan Büyük Buhran'ın etkilerini bile ikiye veya üçe katlayacak. Ama başka bir çare de görünmüyor. Çünkü, ancak salgına karşı alınan ve çoğu da izolasyona dönük önlemlerle birlikte başarı şansı artıyor.

Neyse, bu yazıda niyetim salgının ekonomik etkileri üzerine daha fazla laf üretmek içinizi karartmak değil. İşlerin iyice durgunlaştığı, zorunlu ya da gönüllü evde kaldığımız bu süreci nasıl faydalı şekilde yönetebiliriz? Amacım bu soruya bir açıdan da olsa yanıt verebilmek...

O yanıt da bence şu:
Bu süreci en iyi değerlendirme yollarından biri öğrenmeyi hızlandırmak. Değişimin hızlandığı bir dönemde yaşadığımız kesin. Cumhurbaşkanı Erdoğan da son dönemdeki konuşmalarında buna dikkat çekiyor. Salgın sonrası büyük değişimlere hazırlıklı olmak gerekir. Böylesi büyük değişim dönemlerinde zihnimizdeki mevcut bilginin

son kullanma süresi çok kısa sürede, aylarla ifade edilebilecek bir zaman diliminde dolabilir.

Bu tür hızlı değişimlere daha önce de tanık olduk. Teknik açıdan da, iş modeli bakımından da...

Örneğin geleneksel torna veya diğer takım tezgahları ile ilgili bota ve ustalık, CNC (bilgisayar sayımlı yönetim) ile çalışan torna tezgahları devreye girince adeta bir anda yetersiz kaldı.

Ya da küreselleşme dönemi öncesi yönetim ve pazarlama ilkelerinin önemli bir bölümü, küreselleşme dönemi sonunda işe yaramadı. Şimdi yönetim ilkeleri küreselleşme sonrası yeniden hızlı bir değişim içinde...

Kaldı ki, koronavirüs salgınının dünya çapında hem iş hem de gündelik yaşamımıza getireceği değişimler bu örneklerdeki hız ölçüsünü fersah fersah aşabilir.

Değişim ne kadar hızlı ise yenilikleri öğrenme de o kadar acil bir görev haline geliyor. Bu çerçevede hayat boyu öğrenmenin en kolay yöntemi işyerindeki kurslara ve eğitim çalışmalarına katılmak. Ya da öyleydi. Bugün koronavirüs salgını bu imkanı ortadan kaldırdı. Şu sıralarda işyerlerinde fiziki kurslar düzenlemek

EKO MERCEK
Hakan GÜLDAĞ
a.hakan.guldag@gmail.com

düşünülemez. Ama bu öğrenime ara vermek için bir bahane değil. Aksine fırsat! Nasıl okullardaki eğitim-öğrenim düzeni uzaktan eğitime taşındıysa, aynı şekilde bunu şirketler bazında yapma imkanı var. Şirketlerimizin insan kaynakları bölümleri başta, evden çalışan personelinin uzaktan eğitimi kullanarak yeni koşullara ve 'işin geleceğine' hazırlaması için uygun bir zemin oluşturuyor.

İşyeri üzerinden yeterli eğitim verilemediğinde bazı yüksek öğrenim kurumlarının açtığı eğitim programlarından yine uzaktan eğitim kanallarıyla yararlanmak da denenebilir. Ama bu imkan da yoksa herkes kendi kendine öğrenme programı hazırlayabilir.

Koronavirüs salgınının insanları evde kalmaya zorlayan sürecinde kendi kendini yetiştirmek isteyen birinin şu yol ve yöntemleri kullanması yarar sağlayabilir:

Kendinize bir 'niyet mektubu' yazın: Öğrenme çabaları, çoğu kez yarıya bakmanın kurbanı oluyor. Sadece korona günlerine ilişkin değil bu durum. "Yarın... yarın..." derken günler, aylar geçip gidiyor. Korona günlerinde bu tuzak daha etkili olabilir. Şu ya da bu nedenle "zaten canım sıkkın" bahanesinin arkasına çok daha kolay saklanabiliriz. Ama kendimize yazacağımız bir 'niyet mektubu' neyi, ne kadar bir süre içinde öğreneceğimizi belirleyebiliriz. Ve eğer bu niyetimizi çevresine telefon ya da sosyal mesafeyi koruyacağımız başkaca araçlarla açıklarsak, erteleme alışkanlığımızdan daha kolay kurtulabiliriz.

Öğrenilenleri içselleştirin: Öğrenilen bilgiyi özümsemek ve 'özel' hale getirmek, bir anlamda özelleştirmek bilgiden beklenen yaran kat kat artırır. Kendi günlük

deneyimlerimiz ve gözlemlerimiz ile yeni öğrenilen bilgi arasında bağlantı kurduğumuzda yeniliklere daha açık hale geliriz.

Merak edileni öğrenin: Bilinmeyenin peşinde koşma dürtüsü olmadan, uzaktan da olsa öğrenmenin engin sularına açılmak zordur. Bu nedenle herkesin kendisinde merak uyandıran ve öğrendikçe heyecan duyacağı konulara yönelmesi faydalı olur.

Özgüveninizi güçlendirin: Öğrenme ile özgüven arasındaki

karşılıklı bağlantıyı hep göz önünde tutmak gerekir. Özgüven ve insanın kendine duyduğu saygı, öğrenme azmini ve enerjisini sağlayan bir dinamodur. Bilgisi artan kişinin özgüveni ise daha üst düzeye yükselir.

Öğrenmek bilgi ve deneyim kazanımı nedeniyle tutum ve davranış değiştirmek demektir. Her tutum ve davranış değişikliği bilgi ve deneyim kazancına işaret etmez. Ama öğrendiğiniz her şey tutum ve davranış değişikliği getirir. Öğrenmeye açık olmak demek, tutum ve davranışlarınızı değiştirmeye açık olmak demektir. Bu çerçevede yöneticiler öğrenmeye açık olmalıdır.

Koronavirüs zamanla geçecek. Yaşadığımız travmayı da zamanla unutmaya çalışacağız. İnaniyoruz ki, Türkiye bu sürecin de üstesinden gelecek. Eskilerin deyimiyle, "enseyi karartmadan", umudumuzu, moralimizi kaybetmeden evde kalarak, uzaktan çalışarak yaşamımızı sürdüreceğiz.

Hep öyledir ya, şu sıralar işimiz yaşamak. Şairin dediği gibi yaşamak şakaya gelmez... Büyük bir ciddiyetle alınan önlemlere uyarak yaşayacağız. Yaşarken de öğreneceğiz. Öğrenmeyi hızlandırmak için elimizde önemli bir fırsat var şimdi...

Kişisel tercihler önemli

Öğrenme konusunda kişisel tercihler kullanılırken aşağıdaki konulara öncelik verilmesi yararlı olur:

- Öğrenme konusunda sıkıntı ve zaafınızın bilincinde olun. Kendinize en uygun gelen öğrenme biçimlerini kullanın.
- Öğrenme sürecinde

tek başınıza olmanıza gerek yok. Şimdi teknoloji uzaktan da olsa öğrenme grupları kurmayı kolaylaştırıyor. Bu gruplar birlikte öğrenmeyi sağlar.

■ Dinlemek, soru sormak ve tartışmak öğrenilen bilginin iş yapma sürecinde kullanılmasını kolaylaştırır.

Gelişmede 'Koca Yusuf' yöntemi

Sıkılaştırılmış eğitim programları bir dönem pek revaçtaydı. Ama nadiren yararlı oluyor. Hızla öğrenilen şey yine aynı hızla unutulabiliyor. Öğrenirken, Koca Yusuf ve Adalı Halil gibi cihan pehlivanlarının idman yöntemine benzer bir tempo uygulanması iyi sonuç verebilir. Bu cihan pehlivanları

kendilerini dünya şampiyonları haline getiren süreçte küçük ama hep ileriye doğru atılan adımlarla geliştirdiler.

Kullandıkları yöntemlerden biri, yeni doğmuş bir buzağıyı kucaklarına alıp tepedeki ağaca kadar taşımaktı. İşe buzağı ile başlarlar, yaz-kış bu idmanı sürdürürlerdi. Pehlivanlar, her

gün aynı idmanı yaptıkları için buzağının altı ay sonra dana, bir yılı aşttıktan sonra düve veya tosun olup iyice ağırlaştığını fark etmezlerdi. Çünkü bu süreçte kendi vücutlarının gücü ve direnci de artardı. Öğrenmek için her gün zaman ayırabilenler de belirli bir süre sonra çok değerli bir bilgi birikimine ulaşabilir.

GERMANY
AT ITS
BEST

NORDRHEIN-WESTFALEN

Kuzey Ren-Vestfalya'da Yeni Yatırım Fırsatları Avrupa'daki Ticaret ve Yatırım Merkeziniz

Bir bölgeyi güçlü bir ticaret ve yatırım merkezi yapan en önemli şey; ekonomik güç, altyapı ve kültürel yaşam gibi faktörlerin mükemmel etkileşimidir. Bu bakımdan Kuzey Ren-Vestfalya birçok açıdan eşsizdir. Almanya'nın bu en kalabalık nüfusa sahip olan eyaletinin size sunduğu sayısız imkân ve koşullardan faydalanın. Hangi sektör veya proje için olursa olsun, yeni fırsatlar için ideal yatırım ortamını burada bulacaksınız. Yaklaşık 20.000 yabancı şirket tercihini metropol bölge Kuzey Ren-Vestfalya lehine kullandı. Bizimle iletişime geçin ve sizi de memnuniyetle bilgilendirelim. Bir One-Stop-Acentesi olarak yatırım projelerinizde size destek veriyoruz: www.nrwinvest.com

Adım adım kısa çalışma ödeneği başvurusu

Faaliyetlerini, Covid-19 sebebiyle en az 1/3 oranında azaltan veya tamamen durduran işletmelerin çalışanlarına Kısa Çalışma Ödeneği (KÇÖ) verilecek. KÇÖ başvurularını, durumu uyan bütün işçileri adına işveren yapacak.

Nasıl başvurulur:

- Başvurular İŞKUR'un web sitesi üzerinden yapılıyor.
- 1) www.iskur.gov.tr adresine girin.
 - 2) Kısa Çalışma Ödeneği sayfasını açın.
 - 3) Genel Bilgileri okuyun.
 - 4) Başvuru için gerekli belgeleri indirin.
 - 5) Talep formunu doldurup kaşeleyin, işçi belgelerini unutmayın.
 - 6) Form ve belgeleri pdf formunda İŞKUR'un e-posta adresine gönderin.

Talep formu, işçi listesi formu ve e-posta adresleri şu linkte: <https://www.iskur.gov.tr/isveren/kisa-calisma-odenegi/basvuru-icin-gerekli-belgeler-ve-il-iletisim-adresleri/>

İŞKUR numaranız e-şubeden

İşverenler, İŞKUR'a web sitesindeki e-şube'den üye olabilir. İŞKUR numaranızı ise e-şube adımından öğrenebilirsiniz.

- 1) esube.iskur.gov.tr sayfasında işveren başlığı altında "İşveren olarak kayıtlı mıyım?" butonuna tıklayın.
- 2) SGK No, Vergi No gibi kutulardan birini doldurup şehir seçin.
- 3) Yukarıdaki ARA tuşuna basın.
- 4) Sayfanın en altında, işyerinizin İŞKUR numarası çıkacaktır.

İşte merak ettikleriniz

Soru: İşyerim Esenyurt'ta, belgeleri nereye mail atacağım?
Cevap: İşyeri neredeyse, kendi bölgesindeki İŞKUR hizmet merkezinin e-posta adresine göndereceksiniz.

Soru: Şirketimizin başka il veya ilçelerde şubeleri var. Hepsini birlikte mi göndereceğiz?
Cevap: Hayır, Şirketin her şubesi ayrı başvuracak. Şubeniz, başvurusunu, kendi bölgesindeki İŞKUR hizmet merkezinin e-posta adresine göndereceksiniz.

Kontrol etmeyi unutmayın!

Talep formuna şirket kaşesini bastınız mı?

Talep formundaki bütün soruları cevapladınız mı?

İşyerine ara verdiğiniz tarihi yazdınız mı?

Aranın biteceği tarihi yazdınız mı?

Haftada kaç saat ara verdiğinizi yazdınız mı?

Durumu uyan işçi listenizi ve işçi bilgilerini eklediniz mi?

Parasal genişleme ile likidite rahatlığı

İhracatçıya reeskont kredisi

Merkez Bankası'nın ek tedbirlerine göre; mal ve hizmet ihracatçıları firmaların finansmana erişimlerini kolaylaştırmak ve istihdam sürekliliğini desteklemek amacıyla Türk lirası cinsi ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont kredisi kullanılacak. Bu krediler şu esaslara göre verilecek:

- Toplam limit 60 milyar TL
- 20 milyar TL'si Türk Eximbank, 30 milyar TL'si kamu bankaları, 10 milyar TL'si diğer bankalarca verilecek.

- Eximbank dışındaki bankalar aracılığı ile kullanılacak kredilerin asgari yüzde 70'i KOBİ'lere tahsis edilecek.
- Firma bazında azami kredi tutarları, KOBİ'ler için 25 milyon TL, diğer firmalar için ise 50 milyon TL.
- Kredi imkânından yabancı para reeskont kredisi kullanabilen firmalar ile yurt dışına yönelik müteahhitlik hizmeti sunan firmalar ve uluslararası fuarlara katılanlar yararlanabilecek.

- Aracı bankaların komisyon oranı azami 150 baz puan olacak.
- Krediler, azami 360 gün vadeli olacak. İhracat veya döviz kazandırıcı hizmet taahhüdü ile istihdamın muhafazası istenecek.

Kefalet limiti artırıldı

Kredi garanti kurumları tarafından verilen kefaletlerin toplam bakiye tutarı, 250 milyar liradan 500 milyar liraya çıkarıldı.

KREDİ Garanti Kurumlarına Sağlanan Hazine Desteğine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Karar kapsamında kredi garanti kurumları tarafından verilen kefaletlerin toplam bakiye tutarı 250 milyar liradan 500 milyar liraya, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kredi garanti kurumlarına aktarılacak kaynak sınırı da 25 milyar liradan 50 milyar liraya çıkarıldı.

KEFALET LİMİTİ

Her bir yararlanıcı için kefalet limiti, gerçek kişi yararlanıcılarda azami 100 bin lira, KOBİ tanımına haiz yararlanıcılarda azami 35 milyon lira, KOBİ tanımı dışında kalan tüzel kişi yararlanıcılar için ise azami 250 milyon lira olmak üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenecek.

Kararda yer alan geçici maddeye göre kefalet limitleri 31 Aralık 2020 tarihine kadar, KOBİ tanımına haiz yararlanıcılar için azami 50 milyon lira, KOBİ tanımı dışında kalan tüzel kişi yararlanıcılar için ise azami

Vergi ve prim şartı yok

Karardaki geçici maddeye göre kredi garanti kurumları tarafından verilecek yeni kefaletlerde 31 Aralık'a kadar, kullanıcının vergi dairesine ve SGK'ya vadesi geçmiş borcunun olmaması, varsa bu borcun kefaletle sağlanan krediden, borcun yüzde 20'sini aşmaması kaydıyla öncelikli ödenmesi şartı aranmayacak.

350 milyon lira olarak uygulanacak.

YATIRIM KREDİLERİ

Yatırım kredileri için ana para ödemesiz döneme ilişkin faizlerin tahakkuk ve tahsil edilmesi için öngörülen bir yıllık süre, ihtiyaç duyulması halinde bir ay uzatılacak.

KEFALET VERİLENLER

Kefalet verilmiş kredilerin yeniden vadelenmesi veya yapılandırılması ve tanımlanan sürelerin aşılması durumunda, kararda tanımlanan azami sürelerle en fazla 36 ay ilave edilebilecek.

YAPILANDIRMA YETKİSİ

Söz konusu kararda, Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası'na, kredinin açılış tarihinden başlamak

Merkez Bankası, Devlet İç Borçlanma Senetleri piyasası likiditesini destekleyerek parasal aktarımı rahatlatarak yeni adımlar attı. Reel sektörün kredi imkanlarına kolay ulaşımının kesintiye uğramaması için yeni tedbirler yürürlüğe konuldu.

TÜRKİYE Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), ekonomide, virüs salgınına bağlı olarak yaşanabilecek daralmanın önlenmesi için kapsamlı varlık alımlarını da içeren parasal genişleme programını açıkladı.

Merkez Bankası, 17 Mart'ta duyurduğu bankalara likidite esnekliği, reel sektöre kredi akışı, ihracatçı için reeskont kredi düzenlemesi ardından 31 Mart'ta ilave tedbirleri açıkladı.

Yeni tedbirlerin şu amaçla alındığı kaydedildi:

- Devlet İç Borçlanma Senetleri (DİBS) piyasası likiditesinin desteklenmesi yoluyla parasal aktarım mekanizmasının güçlendirilmesi

- Bankaların Türk lirası ve yabancı para likidite yönetimlerinde esnekliğin artırılması

- Reel sektöre kredi akışının kesintisiz devamının sağlanması ve salgın nedeniyle etkilenen mal ve hizmet ihracatçıları firmaların KOBİ odaklı yaklaşımla geniş kapsamda desteklenmesi.

AÇIK PİYASA İŞLEMLERİ

Açık Piyasa İşlemleri (APİ) portföyü doğrudan alım işlemleri önden yüklemeli olarak yapılabilecek. Gerekliğinde bu limitler güncellenebilecek. Bu işlemlerle, piyasa derinliğinin artırılması, varlık fiyatlamalarının sağlıklı gerçekleşmesi ve bankalara likidite yönetiminde esneklik sağlanması yoluyla parasal aktarım mekanizmasının etkinliğinin artırılması hedefleniyor.

İŞSİZLİK FONU

Geçici bir süre için Piyasa Yapıcı bankalara, İşsizlik Sigortası Fonu'ndan satın aldıkları Devlet İç Borçlanma Senetleri (DİBS) TCMB tarafından belirlenen koşullar ve tutarlar dâhilinde TCMB'ye satma veya Piyasa Yapıcılığı sistemi kapsamında APİ çerçevesinde tanınan likidite imkânını belirli oranlar dahilinde artırma imkanı sağlanacak. Böylece İşsizlik Sigortası Fonu'nun likidite ihtiyacının piyasa işleyişi üzerindeki olası etkileri sınırlandırılarak finansal istikrarın desteklenmesi amaçlanıyor. Söz konusu DİBS alımları, APİ portföyü için belirlenmiş olan limitlerin dışında değerlendirilecek.

TEMİNAT HAVUZU

TCMB bünyesinde gerçekleştirilen Türk lirası ve döviz işlemleri çerçevesinde Varlık Dayalı Menkul Kıymet ile İpotek Teminatlı Menkul Kıymetlerin teminat havuzuna dahil edilmesine karar verildi. Söz konusu kıymetlerin teminata kabul edilmesi, benzer nitelikteki ihraçların likiditesinin artmasına ve sermaye piyasalarının derinleşmesine katkıda bulunacak. Bankalara Türk Lirası ve döviz piyasa likidite yönetimlerinde sağlanan esneklik artırılacak.

LİMİT ARTIŞI

Reel sektöre kredi akışının kesintisiz sürmesi amacıyla yürürlüğe konulan hedefli ilave likidite imkânlarında limitler artırılacak. Bu kapsamda sağlanan 91 güne kadar vadeli repo ve 1 yıl vadeli döviz karşılığı Türk lirası swap hedefli likidite imkanlarına ek olarak 6 ay vadeli döviz karşılığı Türk lirası swap ihaleleri düzenlenecek. Bu ihalelerde, bankalara TCMB politika faizinden 125 baz puan altında ABD doları, Euro veya altın karşılığı Türk lirası likidite sağlanacak.

Mart ayı fiyat hareketleri açıklandı

İSTANBUL Ticaret Odası (İTO), mart 2020 fiyat indekslerini açıkladı. Buna göre martta, perakende fiyat hareketlerinin göstergesi olan İstanbul Ücretliler Geçinme İndeksi bir önceki aya göre yüzde 0.33, toptan fiyat hareketlerini yansıtan Toptan Eşya Fiyatları İndeksi ise yüzde 1.78 arttı. Martta, geçen yılın aynı dönemine göre, Ücretliler Geçinme İndeksi yüzde 12.47, Toptan Eşya Fiyatları İndeksi ise yüzde 9.91 yükseldi.

SEKTÖREL DEĞİŞİM

Perakende fiyatlarında sektörel

bazda martta ayında artışlar şöyle oldu: Giyim yüzde 3.84, diğer harcamalar yüzde 2.56, gıda yüzde 0.98, sağlık ve kişisel bakım yüzde 0.50, ev eşyası yüzde 0.19 arttı.

Perakende fiyatlarında

sektörel bazda mart ayında azalanlar şöyle oldu: Ulaştırma ve haberleşme yüzde 2.76, konut yüzde 1.34, kültür, eğitim ve eğlence yüzde 0.25

TOPTAN FİYATLAR

Martta toptan fiyatlarda bir önceki aya göre kimyevi maddeler grubunda yüzde 9.39, gıda maddelerinde yüzde 2.59, işlenmemiş maddelerde yüzde 2.16, mensucatta yüzde 0.71 artış oldu. Yakacak ve enerji maddeleri grubunda yüzde 3.28, madenlerde yüzde 1.90 düşüş yaşandı. İnşaat malzemeleri grubunda ise fiyat hareketi görülmüdü.

İstanbul Ticaret Odası adına imtiyaz sahibi
Yönetim Kurulu Başkanı
ŞEKİB AYDAGIÇ

Genel Yayın Koordinatörü
Doç. Dr. NİHAT ALAYOĞLU

Genel Yayın Koordinatörü Yrd.
Özcan Tokel

Genel Yayın Yönetmeni Tamer Çerçi	Basın ve Yayınlar Müdürü Şükruallah Dolu	Sorumlu Yazışmaları Müdürü Doğan Erdoğan
Gazete Yayın Sorumlusu Dilşah Keflioglu	Yayın Direktörü Canan Bilgin	Dijital Yayın Sorumlusu Fedayi Yıldırım

Haber Merkezi
Adem Orhun, Sümeysa Yanış Topal, Şeref Kılıçlı, Müge Biber, Tolunay Dayı, Taluy Emil
www.itohaber.com
İlker Başöz, Hamit Eteevrans

Reklam Cengiz Kazan	Abonelik Abdülkadir Yıldız	Grafik Osman Kuvvet	Fotoğraf Kamil Çatak
-------------------------------	--------------------------------------	-------------------------------	--------------------------------

İSTANBUL TİCARET GAZETESİ'NDE YAYINLANAN YAZILARIN VE MAKALELERİN SORUMLULUĞU YAZARLARINA AITTİR. İTO'NUN GÖRÜŞLERİNİ İÇERMEZ. YAZI VE HABERLER, KAYNAK BELİRTİLEREK KİSMEN YA DA TAMAMEN KULLANILABİLİR.

ABONELİK:
Yıllık abone bedeli yurtiçi ve KKTC için 40 TL, diğer ülkeler için ise posta ücreti dahil 92 TL'dir. Abone bedeli, ticaret sicil numarası (tacirler için), ad ve adres belirtilerek T. İş Bankası İstanbul Şirketi Ticari Şube (S. Kodu: 1385) 3092 No'lu hesaba yatırılabilir. IBAN No: TR 30 0006 4000 0011 3850 0030 92
Yayın türü: Yerel süreli yayın
Yayın tarihi: 03.04.2020

İSTANBUL TİCARET ODASI / www.ito.org.tr
Adres: Reşadiye Cad. 34112 Eminönü / Fatih - İstanbul
İTO Çağrı Merkezi: 0212 444 04 86 / Santral: 0212 455 60 00

İSTANBUL TİCARET GAZETESİ / www.istanbulticaret.org.tr
Tel: 0212 455 61 23

Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mahallesi 29 Ekim Caddesi İhlas Plaza No:11 A/41 Yenibosna / Bahçelievler Tel: 0212 454 30 00

Salgın petrolü esir aldı

Koronavirüs salgını nedeniyle küresel petrol talebi zayıf seyrediyor. Petrol piyasasına nisan ayında devreye girmesi beklenen ek üretimle birlikte fiyatların 20 doların altına düşmesi ihtimali güçlendi. Uzmanlar, petrol fiyatlarındaki gidişatın salgının ne kadar süreceğiyle doğrudan ilişkili olduğunu belirtiyor.

KORONAVİRÜS pandemi ile küresel piyasalarda çalkantı devam ederken, Suudi Arabistan ve Rusya arasında 'petrol piyasasındaki pay ve fiyat savaşı' sebebiyle Brent türü ham petrolün varil fiyatı 18 Mart'ta 25 doların altına düştü. Hükümetlerin Covid-19'la mücadele kapsamında açıkladıkları ekonomi paketleriyle mali ve parasal politikalar petrol fiyatlarındaki düşüşü yavaşlatsa da fiyatlar 16 Mart'tan bu yana 30 doların altında seyrediyor. Uzmanlara göre, Covid-19 tehdidi devam ettiği sürece petrol fiyatları 20 doların altına inebilir ve hatta 10 dolar bandına kadar gerileyebilir.

DURMA TEHLİKESİ

Houston Üniversitesi Enerji Ekonomisti Ed Hirs, virüsün yaz aylarında yayılmaya devam etmesi halinde dünya genelinde petrol depolarının muhtemelen tam kapasiteye ulaşacağını vurguladı. Bu durumda petrol kuyularında üretimin stoklanamayacağına ve durmak zorunda kalacağına dikkat çeken Hirs, "Bazı kargoların 20 doların altında alınıp satılması mümkün olabilir. Ham petrol üreticileri bunu daha çok kayıplarını telafi etmek için yapacak ama fiyatlar kesinlikle 20 doların altına düşebilir" dedi.

NE KADAR SÜRECEK?

Hirs, petrol fiyatlarındaki gidişatın Covid-19 karantinalarının ne kadar süreceğiyle ilişkili olduğunu belirterek, şunları söyledi: "Daha sonrası için de piyasanın ne kadar çabuk sürede toparlandığı önemli olacak. Fiyatların 20 doların altına düşmesi durumunda birçok üretici ülke zarar görür. Rusya en az etkilenen olur ve rublenin değerini de düşürerek kendi kendine yetebilir. Norveç de düşük fiyatlarla bir süre daha idare edebilir. Bu fiyat seviyesinden en çok Suudi Arabistan zarar görür ama onlar da bunun için uzun zamandır hazırlanıyordu."

İleriye dönük belirsizlik var

Dubai merkezli petrol yatırım danışmanlık firması Hormuz Straits Partnership Direktörü Serkan Şahin, şu an piyasada fiziki karşılık bulan tek öngörünün petrol talebindeki düşüş olduğunu söyledi. Virüs sebebiyle ileriye dönük büyük bir belirsizlik olduğunu anlatan Şahin, "Asya'da toparlanma olduğunu duyuyoruz. Ancak orada da virüsün ikinci ya da üçüncü dalgasının yurt dışı kaynaklı olarak büyümesi endişesi var ve bu endişe de ileriye dönük baskının kaybolmasını engelliyor" dedi.

Tesislerde kapanma riski

Norveç merkezli enerji araştırma kuruluşu Rystad Energy Kıdemli Petrol Piyasaları Analisti Paola Rodriguez-Masiu, piyasaların daha düşük fiyatlara hazırlanması gerektiği uyarısında bulundu. Bu yıl küresel petrol talebinde günlük 2.8 milyon varillik düşüş öngören Rodriguez-Masiu, şunları söyledi: "Talebin yılın ikinci çeyreğinde günlük 6 milyon varil azaldığını göreceğiz. OPEC dışı ülkeler, nisan itibarıyla günlük 2.5 milyon varil üretimi piyasaya sürdükten sonra fiyatlarda 10 dolar bandını göreceğimizi düşünüyoruz. En kötü senaryoda petrol fiyatları 10 doların altına bile düşebilir. Bu da birçok petrol üretim tesisinin kapanmasına yol açacak."

10 doların altına düşmez

Petrol ihrac Edenler Örgütü (OPEC) dışı bazı petrol üreticisi ülkelerin üretimlerini kısıtlamama kararının doğru olduğunu belirten Serkan Şahin, şöyle konuştu: "Ancak burada teknik olarak yeni fiziki arzın gelmesi çok zor. Virüsün ortaya koyduğu korku ve panik, devletleri önlem alma ve bireyleri gönüllü olarak günlük hayatlarından feragat etmeye zorluyor. Bu da günlük ekonomik aktivitenin yavaşlamasına ve petrol talebinde olumsuz etki oluşmasına neden oluyor. Temelde bugünkü talepten ziyade bu talebin daha ne kadar düşeceği ve bu sorunun ne kadar süreceğinin bilinmemesi var. Petrol fiyatlarının 10 dolar seviyesine kadar ineceğini sanmıyorum. Bu senaryo küresel bir çöküşle mümkün olabilir ama fiyatlar bu kadar inerse birçok yerde üretim durur. O fiyatta üretim olmayacağı için bu sefer arz tarafında baskı oluşur ve bu noktada da fiyat kendisini dengeler. Ayrıca virüsün ABD'deki etkisini henüz görmedik. Virüs nedeniyle ABD'de kara sondajları durursa piyasada arz kaynaklı baskılar yine artar." Öte yandan, petrol fiyatlarındaki düşüşün, ekonomisi petrole bağımlı ülkeleri rekabet edemez hale getireceğini belirten Şahin, Irak, Kolombiya, Meksika, Venezuela, Kazakistan ve Kanada gibi ülkelerin bu grupta yer aldığını söyledi.

En hareketli ürünler

Derleyen: Necmi Uysal necmi.uysal@ito.org.tr

Uluslararası emtia piyasaları

	Güncel	Haftalık	Yıllık
	Değişim %		
ENERJİ	Petrol (Brent, \$/Varil)	22.70	-16.4
	Doğalgaz (Henry Hub, \$ /MMBtu)	1.64	-0.6
	Doğalgaz (\$/1000 m³)	58.0	
	Kömür (\$/Ton)	34.0	0.0
METALLER	Altın (\$/Ons)	1571	-3.6
	Gümüş (\$/Ons)	13.98	-3.1
	Bakır (\$/Ton)	4796	0.1
	Alüminyum (\$/Ton)	1532	-1.0
	İnşaat Demiri (Çin, \$/Ton)	462	-2.8
	Demir Cevheri (\$/Ton)	88	-0.5
	Kurşun (\$/Ton)	1712	5.9
	Kalay (\$/Ton)	14667	9.0
	Çinko (\$/Ton)	1867	2.5
	Nikel (\$/Ton)	11235	1.4
TARIM ÜRÜNLERİ	Buğday (\$/Ton)	196.25	0.8
	Mısır (\$/Bushel)	3.41	-1.7
	Mısır (\$/Ton)	139	
	Pamuk (\$/Lb)	0.51	-3.8
	Pamuk (\$/Ton)	1124	
	Kakao (GBP/Ton)	1754	-5.1
	Kahve (\$/Lb)	1.18	-6.3
	Kahve (\$/Ton)	2601	
	Şeker (\$/lb)	0.10	-9.1
	Şeker (\$/Ton)	220	
	Kereste (\$/m³)	118	-13.4
	Palmiye Yağı (\$/Ton)	587	6.2

Veriler 31 Mart 2020 itibarıyla düzenlenmiştir.

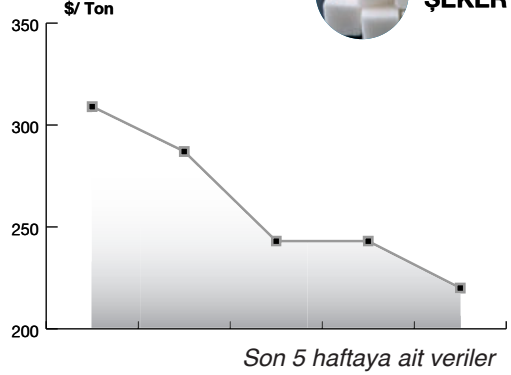
Fiyat savaşı devam ediyor

OPEC üyelerinin üretim kısıtlısında anlaşamamaları, Suudi Arabistan ve Rusya'nın üretimi artırma konusunda yarışa girmeleri, Brent petrol fiyatının 20 dolar sınırına gerilemesine neden oldu. Suudi Arabistan, şubatta 9.7 milyon varil olan günlük üretimini nisanda 12.3 milyon varile çıkarmayı planlıyor.

Çin'de üretim yeniden başladı

Elektronik sanayi başta olmak üzere birçok sektörde kullanılan kalay, Çin'de başlayan salgın dolayısıyla 13.800 dolar/ton seviyelerine kadar geriledi. Ancak geçtiğimiz hafta Çin'de üretimin yeniden başlaması ve Güney Kore'de salgının kontrol altına alınması ile haftalık yüzde 10'a yakın prim yaptı.

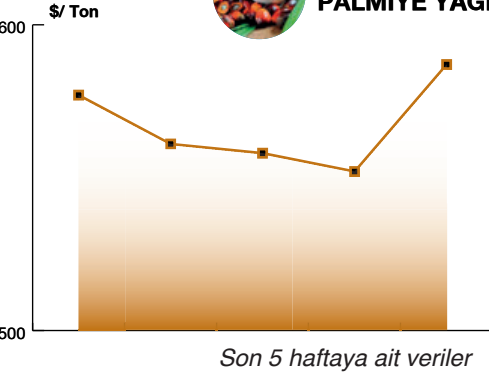
ŞEKER

Hindistan ve Brezilya belirleyici oldu

Hindistan'da yüksek rekolte beklentisi ve Brezilya'da düşen benzin fiyatları ile şeker kamışının şeker üretiminde daha çok kullanılmaya başlanması, Covid-19 salgını dolayısıyla seyahat kısıtlamaları ve büyük aktivitelerin yasaklanması, şeker fiyatlarını yüzde 9 gerilettili.

PALMİYE YAĞI

Malezya'da üretim alanları kapatılıyor

Palmiye yağı fiyatı, en büyük ithalatçı Hindistan'da karantina nedeniyle baskı altında. İkinci büyük üretici olan Malezya'da, üretimin yüzde 25'ini karşılayan Sabah eyaletinde fabrikaların kapatılması ve Çin'de hayatın normale dönmeye başlaması ile fiyat, haftalık yüzde 6.2 artış gösterdi.

Ekonomiye 'milli dayanışma' desteği

Vücudumuzun bağışıklık sistemi bugün mücadelesini verdiğimiz 'küresel virüs salgını'ndan bireysel bazda etkilenmemek adına ne kadar önemliyse dünya önemli süreçlerden, kırılmalardan geçerken, bölgesel ve küresel krizleri 'güçlü' bir şekilde atlatabilmek adına, ülkenin 'milli bağışıklık sistemi'nin güçlü olması o derece önemli. Ülkenin 'milli bağışıklık sistemi'nin gücü 'ekonomik güç', 'siyasi güç', 'askeri güç' ve 'bilgi gücü'ne dayalı. Ülkenin üretim, ihracat, tasarruf ve yatırım becerisi ekonomik gücü oluşturur. Ülkenin 'hızlı' ve 'etkili' karar alabilme, strateji ve çözüm üretebilme kabiliyeti 'siyasi güç'tür.

Dört önemli güç

Ülkenin sınırları tam koruma, ülkenin her karış toprağına hakim olma, bölgesel ve küresel ölçekte 'çaydınca güç' olabilme kapasitesi 'siyasi güç'tür. Ülkenin ekonomik, siyasi ve askeri alanda alacağı 'hızlı' ve 'etkili' kararları kendi siber altyapısıyla, kendi yazılımlarıyla ürettiği bilgiye dayalı olarak alma kabiliyeti, 'milli veri tabanı'nu kendi donanımlarında 'saklama' kabiliyeti ise 'bilgi gücü'dür. Bugün, savunma alanındaki büyük başarının perde arkasında sadece kara, deniz, hava unsurlarımıza yönelik 'milli unsurlarımız' değil, aynı zamanda bu unsurlarımızın etkinliğini artıran milli yazılım ve donanımın gücü unutulmamalı.

Bu dört önemli güç 'eş zamanlı' ve 'eş ölçüde' kapasite ve kabiliyete sahip oldukları ölçüde ülkenin 'milli bağışıklık sistemi' de güçlüdür. Son 17 yılda gerçekleştirilen, ekonomik, siyasi, askeri ve bilgi gücüne dayalı reformlar, 'milli' projeler, 'milli' hamleler, pek çok tuzağı, pek çok hainliği, Türk halkının 'özgüveni' ve 'milli irade'siyle bertaraf etmemizi sağladı. Bugün, küresel virüs salgınından da başıyla, önümüzdeki 20 yıl için yeni bir 'hikaye' yazmak; Türkiye için küresel ekonomi-politikte yeni ve güçlü bir 'pozisyonlanma' içerisinde olmak adına, 'milli bağışıklık sistemi'mizi güçlü tutmamız gereken bir dönemden geçiyoruz.

Topyekun dayanışma hamlesi

Küresel virüs salgınına güçlü bir sağlık alt ve üst yapısıyla göğüslemek; virüsün bir an önce kontrol altına alınması adına, bireysel fedakarlıklarımızı, toplumsal bir 'birlik ve beraberliğe' dönüştürmek adına var gücümüzle mücadele ediyoruz. Bu süreçte, Cumhurbaşkanımızın çağrısıyla başlatılan 'BizBizeYeterizTürkiyem' 'Milli Dayanışma Kampanyası' dünyada örneğine zor rastlayacağınız, bize has, bu topraklara has bir 'birlik ve beraberlik'tir.

Türkiye'nin üretim, istihdam, yatırım ve ihracat gücünü korumak adına, devlet, hükümet nasıl ki seri tedbir ve paketler açıklıyor ise maddi desteğe ihtiyaç duyan vatandaşlarımız için 'topyekun dayanışma' hamlesi, 'bir ve beraber' olduğumuzu bir kez daha göstermek adına örnek bir adımdır. IMF'nin küresel virüs salgınıyla mücadelenin ortasında, Venezuela'nın yardım çağrısını 'siyasi' nedenlerle reddettiği bir dünyada, çözümümüz 'benliğimiz'de, 'içimiz'de, 'milli dayanışma ruhu'muzda arayalım.

'Post-koronavirüs' dönem için 6 başlık

Bu yeni sürecin uluslararası, ulusal ve bireysel düzeyde 'değişim'i gerektiren sonuçları olacak.

1. Nakit para kullanımını azaltmaya yönelik yeni bir süreç hız kazanacak. En fazla mikrop, bakteri, virüs taşıyan, elden ele dolaşan nakit paradan dijital paraya geçiş hızlanacak.

2. Küresel dijital platformlara yönelik 'bireysel mahremiyet' ve 'kişisel verilerin korunması'na yönelik tartışmaları, insanların vücuduna 'çip' takılması boyutunda yeni bir süreçte taşıyacak.

3. 'Ulus-devletçiler' ile 'küreselciler' arasında tirmanan savaşın en çetin raunduna gireceğiz. Ulus-devlet kavramını sonuna kadar savunan tüm liderleri 'virüs salgını' ile köşeye sıkıştırmaya çalışacaklar.

4. Virüs salgını, devletlerin ve şirketlerin yönetim tarzını bütünüyle değiştirecek. Konvansiyonel tarzda 'yatay' veya 'dikey' organizasyon yapıları demode ilan edilecek.

Devletler ve şirketler çalışanlarını 'uzaktan erişim'le çalıştırmaya ikna edilecek. Açık ofis kavramı, şirket merkezi kavramı sorgulanacak.

5. Küresel teknoloji şirketlerinin ve dijital platformların ne kadar vazgeçilmez olduğu perçinlenecek. e-ticaret, e-ihracat ve paylaşım ekonomisi Y ve Alfa Kuşağı için vazgeçilmez kılınacak.

6. 'Ulus-devlet'i savunanlar için ağır bir sınav dönemi olacak. Tüm 'küreselleşme' taraftarı baskılara karşın 'milli sanayi' hamlesini savunmayı sürdürecekleri.

'Web Tapu'dan 30 bin satış

ÇEVRE ve Şehircilik Bakanlığı'na bağlı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne yeni tip koronavirüs (Covid-19) tedbirleri kapsamında, 18 Mart itibarıyla tapu işlemlerinin Web Tapu üzerinden de yapılmasına başlanmasıyla vatandaşlar, evlerinden çıkmadan bugüne kadar 113 bin işlem yaptı. Bu süreçte 29 bin 748 konut online olarak satıldı. Bakanlıktan alınan bilgiye göre, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, tapu ve kadastro başvurularının, 18 Mart'tan itibaren koronavirüs tedbirleri kapsamında 'Web Tapu' sistemi üzerinden (https://webtapu.tkgm.gov.tr) online olarak yapılması kararını aldı.

HIZLI VE GÜVENLİ

Vatandaşları kalabalıklardan uzak tutmak için daha fonksiyonel hale getirilen uygulama ile internet üzerinden alım-satım, tapu kaydı, ipotek gibi işlemlerin tümüne imkan tanındı. Web Tapu ile işlemlerini çok daha hızlı bir şekilde, beklemeden yapabilen ve işlemlerinin bütün aşamasını takip eden vatandaşlar, son aşamada sadece ıslak imza için tapu müdürlüklerine gitti. Bu şekilde 18-31 Mart arası tapuda online olarak toplam 113 bin 28 işlem gerçekleştirildi. Türkiye genelinde 29 bin 748 konut satışı da online olarak Web Tapu üzerinden yapıldı.

Konut satışının yarısı İstanbul'dan

İstanbul'da

18 Mart'tan itibaren ay sonuna kadar 15 bin konut el değiştirirken, en çok konut satışı Esenyurt, Pendik, Ümraniye, Küçükçekmece ve Kadıköy'de yapıldı. Online konut satışında 8 bin 674 konut ile Ankara ikinci, 6 bin konut ile İzmir üçüncü sırada yer aldı. İzmir'i 4 bin

496 ile Antalya ve 4 bin 149 satış ile Bursa takip etti. Online konut satışının en yoğun olduğu diğer iller ise Konya, Mersin, Manisa, Gaziantep, Balıkesir, Kocaeli, Adana, Aydın, Tekirdağ ve Muğla şeklinde sıralandı. Ayrıca borcunu ödeyen 19 bin 370

vatandaş da yine evinden Web Tapu aracılığı ile ipoteğini kaldırdı. 14 bin 110 vatandaş da bankalardan kredi olarak Web Tapu üzerinden ev sahibi olurken, 12 bin 483 vatandaş ise kredi için bankalara evini teminat gösterdi. Öte yandan 6292 sayılı kanun gereği satış işlemi yapılan 2/B arazileri içinde Web Tapu kullanıldı. 2/B arazilerinin satışına ilişkin Web Tapu'da 1600 işlem yapıldı.

Yumurtacıya yeni ihracat kapısı

Koronavirüs pandemi önlemleri nedeniyle İran üzerinden ihracat yapamayan yumurta üreticileri, yeni pazarlara yöneldi. Yumurta üreticileri resmi prosedürlerin tamamlanmasının ardından Suudi Arabistan ve İsrail'e ihracat yapacak.

YUMURTA Üreticileri Merkez Birliği (YUM-BİR) Başkanı İbrahim Afyon, Covid-19 salgınına karşı dünyada alınan tedbirlerin sektöre yansımalarına ilişkin değerlendirmede bulundu. Covid-19'un Türkiye'de görülmesiyle insanların stok yapmak için fazla mal aldığına işaret eden Afyon, şimdi ise talebin daha stabil seyrettiğini söyledi. Afyon, sektörün talebe yetecek malı reyonda bulundurma gücü olduğuna dikkati çekerek, sınır kapılarındaki Covid-19 önlemleri nedeniyle ihraç edilemeyen ürünlerin de etkisiyle fiyatlarda düşüş gerçekleştiğini bildirdi.

AVRUPA DA OLABİLİR

İran üzerinden Doğu ve Körfez ülkelerine göndermek istedikleri

yumurtalar için kapanan sınır kapılarını kullanamadıklarını ve sektör olarak yeni pazar araştırmaları yaptıklarını vurgulayan Afyon, şu bilgiyi verdi: "Yeni pazar imkânları da doğdu. Suudi Arabistan ve İsrail mal talebinde bulunuyor. Resmi prosedür aşamasındayız. Ürünleri gemiyle sevk edeceğiz, önümüzdeki hafta da mal yüklemeye başlarız. Covid-19 nedeniyle yumurta üretiminin aksadığı Avrupa'dan da yumurta talebi bekliyoruz."

Daha farklı pazarlar için de çalışma yürüttüklerini belirten Afyon, "Akdeniz İhracatçı Birlikleri bünyesinde kurduğumuz Dubai Gıda Deposu üzerinden de çevre ülkeler ve Afrika ülkelerine açılmayı planlıyoruz" dedi.

Mücbir sebep talebi

Koronavirüs pandemi nedeniyle mücbir sebep hükümlerinden faydalanan sektörler listesine, yumurtacılık sektörünün de dahil edilmesini talep ettiklerini belirten YUM-BİR Başkanı İbrahim Afyon, "Ayrıca yumurtanın da süt ve buğday gibi taban fiyatının olmasını istiyoruz. Üreticinin zarar etmeyeceği bir taban fiyat belirlenmeli ve marketler üretici maliyet fiyatını gözeterek buna riayet etmeli. Yem desteği talep ediyoruz. Çok zor durumda olan yumurta üreticilerine özel faizsiz kredi desteği istiyoruz. Dubai pazarına girmek için yumurtacılar özel ihracat desteği bekliyoruz" diye konuştu.

SIAL 2020 ULUSLARARASI GIDA FUARI

Paris-Fransa
18-22 Ekim 2020

Türkiye Milli İştiraki
İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

TÜRKİYE MİLLİ İŞTİRAKİ İLE SIAL 2020'DE YERİNİZİ ALIN!

KATILIMCI	ZİYARETÇİ GRAFİĞİNDE ÖNE ÇIKAN COĞRAFYALAR
119 ülkeden 7.200 katılımcı %87 uluslararası katılımcı Katılımcı ilk 10 ülke - Fransa - İtalya - İspanya Türkiye - Hollanda - Çin - Belçika - Yunanistan - Almanya - Polonya	200 farklı ülkeden ziyaretçi %73 uluslararası ziyaretçi Afrika Asya Kitası Orta Doğu Amerika Avrupa Birliği
TÜRKİYE MİLLİ STANTLARININ YER ALACAĞI İHTİSAS SALONLARI	KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER
- Genel gıda - Bisküvi, çikolata, şekerleme - Dondurulmuş gıda - Gıda teknolojileri ve ekipmanları - İçecekler - Et ve kümes hayvanları - Organik gıda	- Stant inşaatı ve aydınlatma - Nakliye, gümrükleme ve sigorta işlemleri - Fuar kataloğunda ve web sayfasında firma bilgilerinin yer alması - Türkiye Milli İştirak Kataloğu'nda firma bilgilerinin yer alması - Fuar süresince ofis, iletişim araçları ve ikram hizmetleri - Fuar giriş kartı - T.C. Ticaret Bakanlığı teşvik işlemleri takibi
SIAL 2020 KATILIM BEDELİ	
- Katılım bedeli 5.670 TL/m² - Talep edilen her m² için ön ödeme olarak 2.000 TL ödenmelidir. - Minumum stant alanı 12 m²'dir. - İlk ödemeye ilişkin örnek: 12 m² talep ediliyor ise 2.000 TL x 12 m² = 24.000 TL ödenmesi gerekmektedir. - Banka dekontu üzerinde yer alan tarih ve saat dikkate alınarak bir sıralama gerçekleştirilecek, bu sıralama çerçevesinde firmalarımıza stant seçim hakkı tanınacaktır. - Ödemelerde tam firma unvanı ile "SIAL PARIS 2020" belirtilmeli ve ödemeler katılımcı firmanın banka hesabından Oda'mız hesabına havale ile yapılmalıdır.	
BANKA BİLGİLERİ	
Hesap Adı : İSTANBUL TİCARET ODASI Banka : YAPI KREDİ BANKASI Şube : SULTANHAMAM - İSTANBUL Kodu : 055 TL Hesap No : 60614779 IBAN : TR29 0006 7010 0000 0060 6147 79	
Teşekkür eder, saygılar sunarız.	

Şeyma Pekcan / Sibel Tayanç / Aylin Odabaş
Tel : 455 65 07 - 455 61 11 - 455 61 07
GSM : 0533 959 30 57 / Faks: 0212 520 15 26
E-Posta : seyma.pekcan@ito.org.tr - sibel.tayanca@ito.org.tr
aylin.odabas@ito.org.tr
444 0 486 | ito.org.tr | itokurumsal

Toplumsal dayanışmayla birlikte başaracağız

İstanbul Ticaret Odası, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından başlatılan Milli Dayanışma Kampanyası'na 5 milyon TL katkı sağladı. İTO Başkanı Şekib Avdagiç, "Koronavirüs mücadelemizi sürdürüyoruz. Toplumsal dayanışma ruhumuzla her türlü olumsuzluğu bertaraf edip birlikte başaracağız" dedi.

KORONAVİRÜS salgını ile mücadele için Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 7 aylık maaşını vererek başlattığı Milli Dayanışma Kampanyası'na siyaset, iş dünyası, sivil toplum kuruluşları ve vatandaşlardan destek yağıyor. 2 Nisan itibarıyla 550 milyonu TL'yi aşan kampanyaya, İstanbul Ticaret Odası da 5 milyon TL katkı sağladı.

AİDATLAR EKİM'E ÖTELENDİ

İstanbul Ticaret Odası Başkanı Şekib Avdagiç, bu süreçte firmaların aidatlarının gecikme zammı ve faizi olmaksızın ekim ayına ertelendiğini duyurdu ve "Koronavirüs mücadelemizi sürdürüyoruz. Firmalarımızın haziran ayı sonuna kadar Odamıza ödemesi gereken aidatlar, gecikme zammı ve faizi olmaksızın ekim ayına ertelendi. Toplumsal dayanışma ve birlik ruhumuzla her türlü olumsuzluğu bertaraf edip birlikte başaracağız" dedi.

Avdagiç, twitter hesabında, ekonomide çarkları durdurmadan üretimin devamı için hükümetin arka arkaya açıkladığı tedbirlerle, teşviklere ve destek paketlerine dikkat çekti.

KDV ÖDEMELERİ ERTELENDİ

Belirlenen sektörler için nisan, mayıs ve haziran ayındaki muhtasar, KDV, SGK ödemeleri 6'şar ay ertelenecek. Bu destek tüm şahıs işletmelerini de kapsıyor. Kapsamın tüm sektörleri içermesi için çalışmalarımız devam ediyor.

KGF DESTEĞİ 50 MİLYAR TL

KGF desteği 25 milyar liradan 50 milyar liraya çıkarıldı. Böylece 350 milyar TL'nin üzerinde ilave kefalet limiti sağlanacak. Kullandırılarda likidite ve teminat açığı bulunan firmalar ile KOBİ'lere öncelik verilecek.

KISA ÇALIŞMA ŞARTLARI

Kısa Çalışma Ödeneği'nden yararlanma şartları iyileştirildi. 600 gün sigorta primi şartı 450 güne, son 120 günlük prim ödeme şartı 60 güne indirildi. Kapatılan işletmeler için başvuru belgeleri 10'dan 2'ye düşürüldü.

İŞ'E DEVAM İÇİN BAŞVURUN

Kamu bankaları öncülüğünde 'İş'e Devam Kredi Desteği' açıklandı. 6 ay anapara ve faiz ödemesiz, toplam 36 ay vadeli ve yıllık yüzde 7.5 faiz oranlı kredi başvuruları 26 Mart 2020 tarihi itibarıyla başlayacak.

ÇEK ÖDEMELERİNE DESTEK

İşletmelerin çeklerini ödeyebilmeleri için

tüm sektörlerde Kredi Garanti Fonu destekli 3 ay anapara ve faiz ödemesiz 'Çek Ödeme Destek Kredisi', 30 Mart 2020'de uygulamaya alınacak.

EKONOMİYE İSTİKRAR KALKANI

Kamu bankaları tarafından açıklanan 'İş'e Devam Kredi Desteği' yanında özel bankaların da katılabileceği yüzde 9.5 faizli, 3 ay ödemesiz 12 ay vadeli 'Ekonomik İstikrar Kalkanı Kredi Desteği' paketi Türkiye Bankalar Birliği tarafından açıklandı. Krediyeye müracaat başladı.

TİCARİ ALACAK SİGORTASI

Mikro ve küçük ölçekli işletmeler için geçerli olan 'Ticari Alacak Sigortası' kapsamına orta ölçekli (cirosu 125 milyon TL'ye kadar olan) işletmeler de dahil edildi.

KOSGEB ALACAKLARI 2021'DE

KOSGEB'in 30 Haziran'a tahakkuk edecek alacakları 2021 yılına ertelenecek.

GEKAP'TA İLK ÖDEME HAZİRAN'DA

Geri kazanım payı (GEKAP) beyannameleri 6 ayda bir verilecek.

İlk beyan ödeme Haziran 2020 sonuna ertelendi.

İŞYERİ KİRA BEDELLERİ

Faaliyetleri zorunlu olarak durdurulan işyerleri için kamu idarelerince kira bedeli tahakkuk ettirilmeyecek. 1 Mart 2020 ile 30 Haziran 2020'ye kadar işyeri kira bedelinin ödenmemesi, kira sözleşmesinin feshi ve tahliye sebebi oluşturmaz.

İcra-iflas durduruldu

Mart ayı KDV ve BA/BS beyannameleri ve ödemeleri 1 ay ertelendi. İcra ve iflas takipleri 30 Nisan'a kadar durdurulacak.

Borçlar sicile işlenmeyecek

24 Mart 2020 öncesine ait ödenmeyen kredi, çek, senet, kredi kartı borçları, 31 Aralık 2020 tarihine kadar ödenir veya yeniden yapılandırılırsa, sicile işlenmeyecek.

Otopark yönetmeliği

Otopark Yönetmeliği'nin yürürlük tarihi 30 Haziran'a ertelendi.

Turizmde ödemeler 6 ay ertelendi

Turizm sektöründe 1 Nisan 2020 ile 30 Haziran 2020 tarihi arasında kamuya ödenecek tüm kira, hasılat, ecrimisil ödemeleri 6 ay ertelendi. Konaklama vergisi, 1 Ocak 2021 tarihine ertelendi.

Teknopark firmaları 2 ay kiradan muaf

Teknoparklardaki kuluçka firmalarından ve ticari işletmelerden 2 ay süreyle kira alınmayacak.

Telafi çalışma süresi 4 ay

Esnek ve uzaktan çalışma modelleri daha etkin hale getirilecek. Telafi çalışma süresi 2 aydan 4 aya çıkartıldı.

İstanbul'da eczaneler 09.00-18.00 arası çalışacak

İSTANBUL Valisi Ali Yerlikaya, yeni tip koronavirüs (Covid-19) tedbirleri kapsamında, kentteki eczanelerin pazar hariç 09.00-18.00 saatleri arasında hizmet vereceğini bildirdi. Yerlikaya, twitter hesabından yaptığı paylaşımda, "Covid-19 pandemisi izolasyon önlemleri kapsamında, eczacılarımızdan gelen talepler üzerine, ilimizde faaliyet göstermekte olan serbest eczanelerin çalışma saatleri pazar günleri hariç 09.00-18.00 saatleri arası olarak belirlenmiştir" ifadelerini kullandı.

Egzoz emisyon ölçümlerine 45 gün erteleme geldi

ÇEVRE ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum, 65 yaş ve üzeri ile kronik rahatsızlığı olan vatandaşların araçlarının egzoz emisyon ölçümlerinin ertelendiğini bildirdi. Kurum, twitter hesabındaki paylaşımında, şunları kaydetti: "Koronavirüs tedbirleri kapsamında 65 yaş ve üzeri ile kronik rahatsızlığı olan vatandaşlarımızın araçlarının egzoz emisyon ölçümlerini erteledik. Sokağa çıkma yasağı olan vatandaşlarımız, yasak kararı kaldırıldıktan sonraki 45 gün içinde araçlarının emisyonunu ölçtürecekler."

ÖNEMLİ DUYURU

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) girişimiyle, üyelerimizin üzerinde oluşacak olumsuz ekonomik etkilerin azaltılması amacıyla, Ticaret Bakanlığı'nın izni doğrultusunda, haziran ayında ödenmesi gereken **YILLIK ÜYELİK** ve **MUNZAM AİDATI**, gecikme zammı ve faiz tahakkuk ettirilmeksizin EKİM 2020 tarihine kadar ertelenmiştir.

Saygılarımızla

YENİ EKONOMİ

Doç. Dr. Nurullah Gür

Virüsle mücadelede alınabilecek ilave ekonomik tedbirler

Koronavirüs yayıldıkça, sosyal mesafe ve tecrit uygulamaları sıklaştırılıyor. İnsan hayatı için elzem olan bu önlemler ekonomik aktiviteyi haliyle zorluyor. OECD, bir aylık karantinanın ekonomik büyümede 2 puanlık bir kayba neden olabileceğini açıkladı. Ülkeler, virüsün ekonomik maliyetini aşgari düzeylerde tutmak için destek paketlerini ortaya koyuyorlar. Bizim açıkladığımız 100 milyar TL'lik paket, GSYH'nin yüzde 2.3'üne denk geliyor. Bir aylık periyot için yeterli olabilir. Ancak virüsün etki süresi uzadıkça alınacak yeni tedbirlerle birlikte bu rakamın yüzde 5 ile yüzde 10 arasında bir noktaya yükselmesi gerekebilir.

Bu kapsamda şu ilave tedbirlerin alınması düşünülebilir:

Kamu alımları

■ Devlet, belli sektörlerde daralan talebi karşılamak adına mal ve hizmet satın alımları gerçekleştirebilir. Kamu alımları özellikle birçok farklı alt sektördeki şirketleri etkileyen ana sektörler için düşünülebilir. Örneğin; turizm, otomotiv ve tekstil.

- Otellerin boş kalan yatak kapasitesinin bir kısmı kamu tarafından satın alınabilir. Oteller bunun karşılığında devletin ilerleyen aylarda ve yıllarda gerçekleştireceği etkinlikler için lazım olacak salon ve odaları kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edebilirler.

- Önümüzdeki yıl kamunun yapmayı planladığı otomobil ve araç alımları öne çekilebilir. Bunlar Türkiye'de yerli üretim yapan şirketlerden bu yıl içerisinde satın alınabilir.

- Kamu, üniforma alımı ve sosyal yardım kapsamında dağıtılacak giyim ürünleri gibi önümüzdeki bir yıl boyunca vermeyi planladığı siparişleri, parasını peşin ödeyerek önden gerçekleştirebilir.

Farklı sektör için de benzer kamu alımları devreye girebilir. Kamu, bu alımlar sayesinde reel sektörü ve tedarik zincirlerini ayakta tutarak üretime ve istihdama ciddi katkı sağlar.

Destek politikaları

■ Destek politikalarının ödemeler sistemi ve tedarik zincirinin her halkasını hesaba katarak şekillendirmemiz gerekiyor. Bu halkalardan herhangi biri finansal yükümlülüklerini yerine getiremezse diğer halkaların bundan olumsuz etkilenmesi kaçınılmazdır. Örneğin, çekini veya kirasını ödeyemeyen bir şirket, başka şirketlerin nakit akışını ve ödemelerini olumsuz etkileyecektir. Çek, kira ve maaş gibi ödemelerin en az sorunla gerçekleştirilebilmesi için kamu tarafından gerekli likiditenin doğrudan veya dolaylı yollarla kapsayıcı olarak reel sektöre aktarılması çok kritiktir. Bu kapsamda kamunun şirketlere sunduğu finansman imkanlarının çeşitliliği, miktarı ve vadesinde ilave genişlemelere gidilebilir.

Türkiye'de yaygın olarak kullanılan vadeli çekler Merkez Bankası'nın para politikası sıımlarının kısmen dışında kalıyor. TCMB, özel bankaları da kapsayacak şekilde bir mekanizma kurarak çeklerin sorunsuz bir şekilde tahsil edilmesine destek verebilir. TCMB, bankalara kendilerine gelen çekleri, bunları kesen şirkete ilgili tutar kadar ilave kredi limiti açarak hamiline ödemelerini isteyebilir. Bu ilave kredilerin ilk 6 ayı geri ödemesiz şekilde düzenlenebilir. TCMB bunun karşılığında bankalara çeşitli kanallardan finansman imkanları sunabilir. TCMB bu sayede çekleri para politikasının kontrol sınırları içine daha fazla katarak yurtdışındaki örneklerde olduğu gibi özel şirketlere kriz zamanlarında likidite sağlamak için ilave bir mekanizma yaratmış olur.

Hisse alımlarına fon

■ TCMB, kritik sektörlerde faaliyet gösteren şirketlere destek vermek için Türkiye Varlık Fonu (TVF) ile ortak bir mekanizma kurarak dolaylı yoldan hisse alımlarına fon sağlayabilir. Bu mekanizmada TCMB, ilk etapta TVF'nin çıkaracağı tahvilleri satın alır. TVF, elde ettiği bu likiditeyi borsada işlem gören kamu şirketlerinin ve kritik sektörlerde faaliyet gösteren bazı özel şirketlerin hisselerini satın almak için kullanır. TVF, virüsün etkisi ortadan kalkmaya başladığı dönemden itibaren özel şirketlerle masaya oturup hisselerin zamana yayılarak yeniden şirketlere devrini gerçekleştirebilir.

■ Üretim maliyetlerini azaltmak için sanayiye verilen elektriğin fiyatında bu yıla mahsus yüzde 5 ile 10 arasında indirim yapılabilir.

Dünya ekonomisinin yüzde 85'i G20'de

G20 ülkeleri, dünya nüfusunun üçte ikisini ve ekonomisinin yüzde 85'ini temsil ediyor. G20 ülkelerini; ABD, Almanya, Rusya, Türkiye, Arjantin, Avustralya, Brezilya, Çin, Endonezya, Fransa, Güney Afrika, Güney Kore, Hindistan, İngiltere, İtalya, Japonya, Kanada, Meksika, Suudi Arabistan ve AB Komisyonu oluşturuyor. Koronavirüs nedeniyle liderler zirvesi telekonferans şeklinde yapıldı.

Küresel ekonomiye 5 trilyon dolar

Dünya koronavirüs pandemi ile mücadelede küresel seferberlik ilan etti. G20 Liderler Zirvesi, tarihinde ilk defa online olarak gerçekleştirildi. Olağanüstü Liderler Zirvesi'nde, ortak tehdide karşı birlikte mücadele edileceği vurgulandı.

Zirvede, Dünya Sağlık Örgütü'ne desteğin artırılması ve yetkilerinin genişletilmesi kararı da alındı. Koronavirüs pandemiye karşı ekonomik mücadele için küresel ekonomiye 5 trilyon doların üstünde kaynak enjekte edilecek.

DÖNEM Başkanlığını 2020 yılında Suudi Arabistan'ın üstlendiği, gelişmiş ve yükselen ekonomileri bir araya getiren G20 platformu, dünyanın yaşadığı bu zor süreçte tarihi bir toplantı düzenledi. Video konferans teknolojisi kullanılarak gerçekleştirilen Olağanüstü Liderler Zirvesi'nin açılış konuşmasını Suudi Arabistan Kralı Selman bin Abdülaziz yaptı. Koronavirüs pandemiyle mücadeleyi koordine etmesi için Dünya Sağlık Örgütü'ne tam destek verdiklerini belirten Selman, "Bu insani kriz, küresel bir tepkinin yanı sıra birlikte çalışmayı da gerektiriyor. G20 ülkeleri olarak, koronavirüse karşı aşı geliştirme ve tıbbi ekipman sağlama konusunda sorumlu davranmalı, araştırma ve finansman sunmada işbirliği içinde olmalıyız" dedi.

Seref KILIÇLI

ORTAK KADER VURGUSU

Online G20 zirvesine katılan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, salgının kontrolü ile hastalığın teşhisi ve tedavisi konusundaki birlikmelerin de paylaşılması gerektiğinin altını çizdi. Erdoğan, koronavirüs salgınının G20'nin işbirliği ve uzlaşa ruhunun önemini bir kez daha ortaya koyduğunu da belirtti. Cumhurbaşkanı Erdoğan, salgınla ekonomik mücadele konusunda ise şöyle konuştu: "Bu salgının hepimizde şu gerçeği tekrar hatırlattığına inanıyorum. Dinlerimiz, dillerimiz, ülkelerimiz farklı da olsa hepimizin kaderi ortak. Hiçbirimizin korumacı ve tek taraflı politikalar uygulama lüksü yok. Serbest, açık ve kurallara dayalı bir uluslararası ticaret sistemi salgınla ilgili aldığımız önlemlerin etkilerini azaltmada büyük rol oynayacak. Bu çerçevede alacağımız tüm ulusal tedbirlerin Dünya Ticaret Örgütü kurallarıyla uyumlu ve uluslararası işbirliğini teşvik edici olması önemli."

'ÖNCE SAĞLIK' DENİLDİ

G20 Olağanüstü Liderler Zirvesi'nin sonuç bildirgesinde ortak bir tehdide karşı birleşik cephede mücadele edildiğinin altı çizilerek, şu cümlelere yer verildi: "Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) Uluslararası Sağlık Tüzüğü'nün tam olarak uygulanmasını desteklemek de dahil olmak üzere küresel olarak sağlık sistemlerini güçlendireceğiz. DSÖ'nün pandemiye karşı uluslararası mücadeleyi koordine

etme görevini daha da güçlendirmeyi taahhüt ediyoruz. Tıbbi malzemelere artan ihtiyaçları karşılamak için üretim kapasitesini artıracamız ve mümkün olan en kısa sürede adil bir fiyatla geniş çapta erişilebilir olmasını sağlayacağız. DSÖ Stratejik Hazırlık ve Müdahale Planı'ndaki finansman boşluğunu kapatmak için paydaşlarla birlikte hızlı bir şekilde çalışacağız. Ayrıca DSÖ'nün Covid-19 Dayanışma Müdahale Fonu'na, Salgın Hazırlık ve Yenilik Koalisyonu'na (CEPI) ve Aşı İttifakı'na (GAVI) gönüllü olarak derhal kaynak sağlamayı taahhüt ediyoruz."

5 TRİLYON AŞILACAK

Sonuç bildirgesinde, sağlığın yanında ekonomi konusunda verilen taahhütler de dikkat çekti. Pandemiden kaynaklanan ekonomik ve sosyal zararı en aza indirmek için ne gerekiyorsa yapılacağı belirtilerek, şöyle denildi: "Küresel büyüme yeniden sağlamak, pazar istikrarını korumak ve dayanıklılığı güçlendirmek için mevcut tüm politika araçlarını kullanmayı taahhüt ediyoruz. Ekonomilerimizi desteklemek için acil ve güçlü önlemler alıyoruz. Özellikle de çalışanları, küçük ve orta ölçekli işletmeleri, en çok etkilenen sektörleri koruyacak önlemler alıyoruz. Pandeminin sosyal ve ekonomik etkilerine karşı koymak için garanti programlarının bir parçası olarak küresel ekonomiye 5 trilyon doların üzerinde finansman enjekte ediyoruz. Cesur ve büyük ölçekli mali destekler vermeye devam edeceğiz."

Erdoğan'dan anlamlı swap mesajı

G20 Olağanüstü Liderler Zirvesi'nde, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın merkez bankalarının yaptığı swap (takas) anlaşmalarını konusunda verdiği mesaj da dikkat çekti. Bu süreçte küresel ölçekte işbirliği gösterilmesinin zorunlu olduğunu belirten Erdoğan, şu mesajı verdi: "Küresel finans krizi döneminde yaptığımız gibi bir an önce harekete geçmeli ve küresel güveni tesis etmek için ortak çaba sarf etmeliyiz. Merkez bankaları arasındaki swap anlaşmalarının G20'nin tüm üyelerini kapsayacak şekilde

genişletilmesi gerekiyor. Şayet küresel ekonomide güveni artırmak istiyorsak bunu bir an önce hayata geçirmeliyiz. Eğer her türlü tek taraflı adımlarla yola devam edersek küresel ticaretin tamamını olumsuz etkileyecek yeni bir süreç girmemiz kaçınılmaz."

Hatırlanacağı üzere, ABD Merkez Bankası (Fed), küresel piyasaların artan dolar likiditesi ihtiyacını karşılamak üzere 5 ülkenin merkez bankasıyla başlattığı swap uygulamasına, 19 Mart'ta 9 ülkeyi daha ekledi fakat Türkiye'yi dahil etmedi.

Putin, IMF'li özel fon önerdi

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, koronavirüs aşısını bulmak için G20 ülkelerini birlikte daha hızlı bir şekilde çalışmaya davet etti. Ayrıca, tıbbi teknolojinin yaptırımlara takılmadan takas edilebilmesi için 'yeşil bir koridor' açılmasını da istedi. Putin, G20 ülkelerine, ekonomileri desteklemek ve koronavirüsle savaşmak için IMF kontrolü altında özel bir fon oluşturulmasını da

önerdi. Bu kapsamda, her IMF üyesine, fondan dünya ekonomisindeki payı oranında uzun vadeli sıfır faizli kredi alma hakkı tanınmasının düşünülebileceğini de kaydetti. Çin Cumhurbaşkanı Xi Jinping, G20 ülkelerini, koronavirüs pandemisinin ekonomik şokundan sonra küresel toparlanmayı teşvik etmek için ticaret engellerini kaldırmaya çağırdı.

DİJİTAL KÖŞE

Dr. Adnan Veysel ERTEMELE

Koronavirüs ve dijitalleşme

Tüm dünyanın koronavirüs (Covid-19) salgınının etkisi altında olduğu olağanüstü günlerden geçiyoruz. Geçtiğimiz yüzyıl(lar)da yaşanan diğer salgınların aksine bu kez bir salgın, küreselleşmenin etkisiyle çok hızlı, ansızın tüm dünyayı sardı ve istisnasız tüm dünyanın birbiriyle ne ölçüde bağlantılı hale geldiğini, insanların ve malların yüksek orandaki dolaşımının negatif anlamda nelere neden olabileceğini tüm çıplaklığıyla gözler önüne serdi. İçinden geçtiğimiz bu olağanüstü süreçte dijitalleşme rotasında da tüm dünya olarak yeni bir kavşakta bulunuyoruz. Önümüzdeki 1-2 ay içerisinde dijitalleşme konusunda belki de 15-20 yılda alınmayacak mesafeyi almak mümkün olacak... Olumlu ya da olumsuz, bu kritik dönemde alınacak kararlar, önümüzdeki 40-50 yılın nasıl şekilleneceği konusunda da kritik önemde olacak.

İş hayatının yeni normali

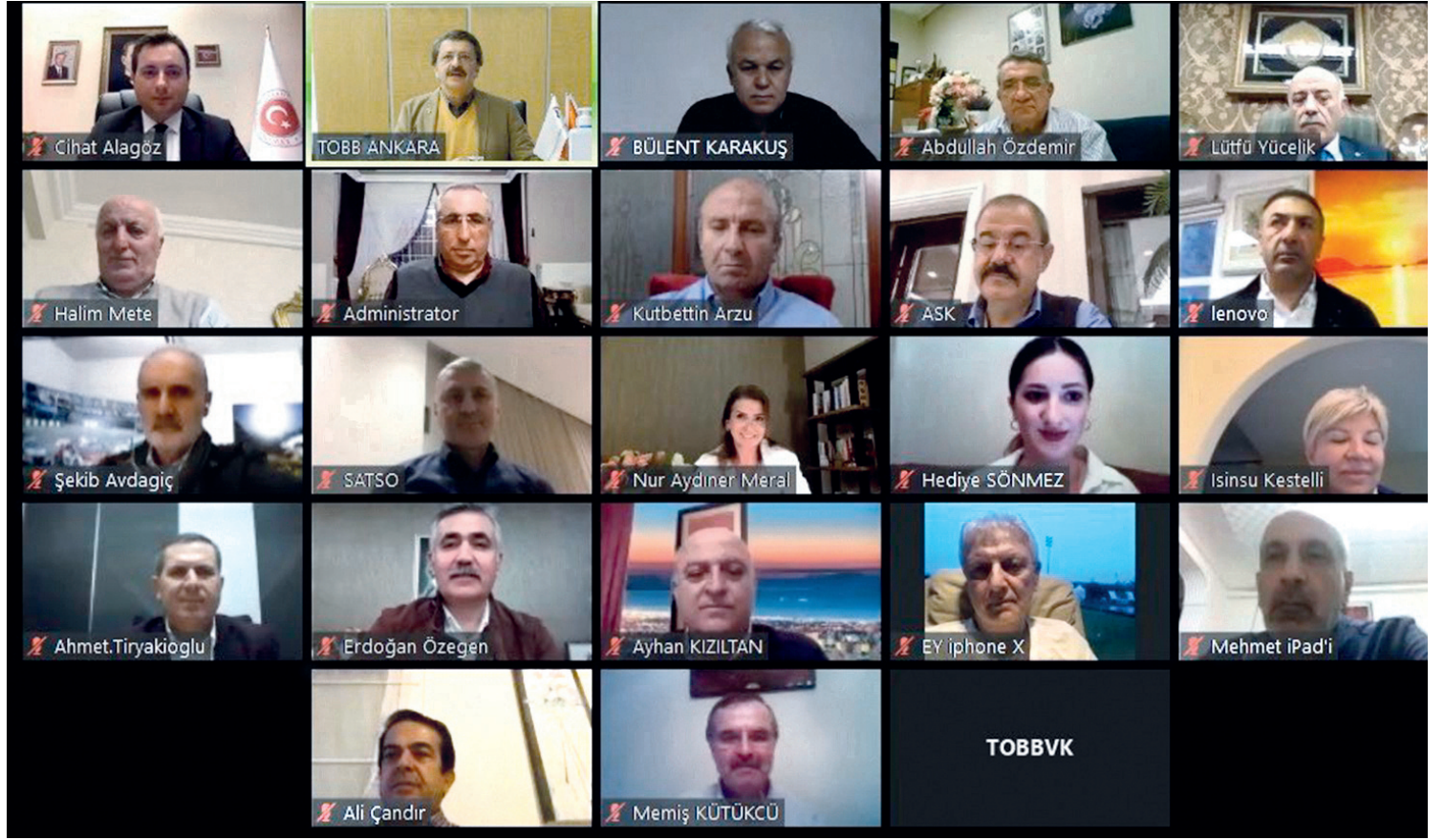
Tüm dünya ekonomisini, iş ortamını ve eğitim sistemini bir anda durma noktasına getiren bu salgın, devletleri ister istemez her işi dijital araçlarla ve elektronik ortamda yapmaya sevk ediyor. Acil durumlar, normal zamanlarda kuşkuyla yaklaşılan konuların hiç sorgulanmadan hayata geçmesine neden oluyor. Artık beyaz yakalı çalışanların uzaktan çalışması yeni normal haline geliyor. Bu tür kriz durumlarında üretimin aksamaması için insan faktörünün özellikle istenmediği ve robotların her süreçte aktif rol alacağı fabrikalar ortamına kaçınılmaz bir geçiş söz konusu. Normalde mavi yakalıların işlerini kaybetme korkusuyla sorguladığı Endüstri 4.0 vizyonu, sürücüsüz araçlar ve drone'larla otonom teslimatlar tahmin edilenden daha hızlı biçimde hayatımıza girecek... Elektronik ticaret de ticaretin yeni normal haline gelecek. Amerikan e-ticaret devi amazon.com şimdiden 100 bin yeni çalışan istihdam edeceğini açıklamış durumda...

Diğer yandan uzaktan eğitim, eğitim sisteminin kaçınılmaz geleceği haline gelmiş durumda... Dünyanın birçok ülkesinde sadece üniversitelerde değil, ilk ve orta dereceli okullarda da uzaktan eğitim teknolojileri aktif olarak kullanılmaya başlandı.

Sağlık mı, kişisel veri mi?

Bu tür kriz durumlarında devletler, salgınları daha rahat kontrol edebilmek ve toplum sağlığını tesis etmek adına vatandaşlarını dijital araçlarla gözetleyip takip etmeyi ve kişisel verisini kullanmayı meşru görebilir. Çin ve Güney Kore, yapay zeka ile desteklenen yüz tanıma kameralarıyla koronavirüsle enfekte olmuş kişileri takip ederek kuralların dışına çıkması durumunda cezalandırma yoluna gitti ve bu uygulamalarıyla virüsü kısmen kontrol altında tutmayı başardı. Dijital gözetleme araçlarıyla hastaların başka kimlerle yakın temasta bulunduğunun tespitini de sağlayarak salgınları kontrol altına alan bu uygulamalar kullanıcıların kendi kişisel verilerinden ödün vermesine neden oluyor. Ancak dijitalleşme sürecinde ya sağlık ya da kişisel özel hayat şeklinde birinden birini seçmeye zorlamak yerine her ikisinin bir arada olabileceği çözümler üretmek mümkün. Gelecek yazılarımızda bu çözümleri inceleyeceğiz.

Küresel salgının olağan toplantılara olumsuz etkisini bertaraf etmek için meslek örgütleri de online toplantı sistemini uygulamaya aldı. İTO Yönetim Kurulu toplantıları, sektörel istişare toplantıları video konferans yöntemiyle aksamadan devam ediyor. Komite toplantılarının da aynı şekilde devam edeceği belirtildi.

ŞEREF KILIÇLI

CUMHURBAŞKANLIĞI Kabine Toplantısı, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın başkanlığında 30 Mart tarihinde ilk kez video konferans yöntemiyle yapıldı. Kabine toplantısını Huber Köşkü'nden yöneten Cumhurbaşkanı Erdoğan, Covid-19'a karşı aldıkları tedbirler sebebiyle toplantıyı telekonferans yöntemiyle gerçekleştirdiklerini söyledi. Toplantıda, bakanlarla sağlık, gıda ve kamu güvenliği gibi hususları etrafında ele aldıklarını ifade eden Erdoğan, salgının ilk günlerinden itibaren Sağlık Bakanlığı bünyesinde oluşturdukları Bilim Kurulu'nun tavsiyeleri doğrultusunda sağlık tedbirlerini eksiksiz hayata geçirdiklerini belirtti.

ÜRETİM DEVAM EDECEK

Vatandaşlara yapılan 'evde kal' çağrısındaki durumu değerlendiren Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Okullarda uzaktan eğitime geçerek, kamuda ve

özel sektörde evden çalışma yöntemini devreye alarak, yaşlılarımıza özel ihtimam göstererek, sokaktaki hareketliliği büyük ölçüde azalttık. İnsanların toplu olarak bulunduğu tüm mekanların faaliyetlerine ara vermesi de evde kalma çağrımızın hayata geçmesine önemli katkı sağladı" dedi. En önemli hassasiyetler arasında temel ihtiyaç maddelerinin arzında sürekliliği sağlamak ve ihracatı desteklemek için üretimin kesintisiz sürmesini temin etmenin de olduğunu vurgulayan Erdoğan, "Türkiye, her hal ve şart altında üretime devam etmek, çarklarının dönmelerini sağlamak zorunda olan bir ülkedir. Üretimini sürdüren şirketlerin çalışanlarının sağlığını koruması için gereken tedbirleri en sıkı şekilde almalarını sağlayacağız" diye konuştu.

TEMASIZ TİCARET

Koronavirüs pandemisinin ticaret hayatına etkilerini değerlendirmek üzere Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan da online toplantı yaptı. Video konferans yöntemiyle gerçekleştirilen

toplantıya; bakan yardımcılar, genel müdürler ile tüm gümrük ve dış ticaret bölge müdürleri katıldı. Bakan Ruhsar Pekcan, "Temassız ticaretin daha da yaygınlaştırılması ve mesai arkadaşlarımızın sağlıklarının korunması en önemli önceliklerimiz arasında" dedi.

TOBB TOPLANTILARI

Online toplantı sistemini Cumhurbaşkanlığı gibi meslek örgütleri de benimsedi. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Genel İdare Kurulu toplantısı, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun başkanlığında video konferans aracılığı ile gerçekleştirildi. Yaklaşık dört saat süren toplantıda, Genel İdare Kurulu Üyeleri Covid-19 virüs salgınının ekonomiye etkilerini azaltmaya yönelik görüşlerini bildirerek, üyelerin taleplerini iletti. TOBB, aynı şekilde Yüksek Koordinasyon Kurulu, Strateji Geliştirme Yüksek Kurulu ve Yönetim Kurulu toplantılarını da video konferans yöntemiyle gerçekleştirdi.

İTO DA UYGULUYOR

İstanbul Ticaret Odası da koronavirüs pandemisinin olağan toplantılara olumsuz etkisini bertaraf etmek için teknolojinin imkânlarından en iyi şekilde faydalanmayı tercih etti. İTO Yönetim Kurulu toplantıları, video konferans yöntemiyle yani online olarak aksamadan devam ediyor. Sektörel istişare toplantılarında da online dönem başladı. İTO Yönetim Kurulu Başkanı Şekib Avdagiç, salgın sebebiyle dünyanın zor bir süreçten geçtiğini, Türkiye'nin de önemli bir sınav verdiğini belirterek, "İnşallah bu sıkıntılı süreci devletimizin katkısı ile en az hasarla atlatacağız" dedi. Öte yandan İstanbul Ticaret Odası, nisan ayı mutad komite toplantılarının video konferans yöntemiyle gerçekleştirilmesi için gerekli altyapıyı da kurdu. Meclis ve komite üyelerine yapılan duyuruda, teknik konular ve toplantı usulüne ilişkin olarak komite raportörlerinin de ayrıca bilgilendireceği belirtildi.

Sanal ticaret akademisine akın

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, tüm vatandaşları ücretsiz olarak sundukları Sanal Ticaret Akademisi'nden yararlanmaya davet etti. Pekcan, öğrencilerden ev hanımlarına, esnaf ve sanatkardan kadın ve genç girişimcilere kadar geniş bir hedef kitlenin bu imkanı kullanabileceğini belirtti.

TİCARET Bakanı Ruhsar Pekcan, koronavirüs salgını nedeniyle vatandaşlara mümkün olduğu kadar evde kalmalarını önerdiklerine dikkati çekerek, Bakanlığın online eğitim platformu olan ve herkese ücretsiz sunulan Sanal Ticaret Akademisi'nin Covid-19 nedeniyle evlerinde kalanlara önemli bir fırsat sunduğunu ifade etti. Tamamen kullanıcı dostu bir öğrenme ortamında sunulan bu eğitimlere isteyenlerin bilgisayardan, isteyenlerin telefondan erişebildiklerine işaret eden Pekcan, hem yeni iş kurmayı düşünenlerin, ticaretle uğraşan kişilerin burada yer alan bilgi ve uygulamalarla işini geliştirebileceğini hem de yeni iş başvurularında özgeçmişlerini güçlendirmek isteyenlerin verilecek sertifikalarla iş bulma süreçlerine değer katabileceğini anlattı.

3 SERTİFİKA PROGRAMI

Pekcan, şu anda temel olarak 3 sertifika programı geliştirdiklerini belirterek, 'İç Ticaret', 'Dış Ticaret' ve

'Girişimcilik' ders gruplarını tamamlayan bir kişinin ilgili grup için hazırlanan sınavda yeterli puanı alması halinde sertifika alma hakkı kazandıklarını söyledi. Platformu 5 Mart'ta kullanıma açtıklarını hatırlatan Pekcan, "Vatandaşımızın ilgisi yüksek oldu. Henüz bir ay bile olmadan 6 bin 500'ün üzerinde kayıtlı kullanıcıya ulaştık, 200'ün üzerinde vatandaşımıza sertifika verdik. İstatistiklerden görüyoruz ki, bu kadar kısa bir zamanda hedef kitlemize yayılmayı başarmışız. Kayıt yaptırılanların yüzde 22'si öğrenci, yüzde 19'u girişimci, yüzde 13'ü mühendis, yüzde 29'u ise esnaf, sanayici ve tüccar" diye konuştu.

ZENGİN MÜFREDAT

Bakan Pekcan, platformdaki kullanıcıların yüzde 85'inin erkek, yüzde 15'inin ise kadın olduğunu dikkati çekerek, şöyle devam etti: "Bizim arzumuz daha fazla sayıda kadın vatandaşımızın bu platformu kullanarak kariyerlerine katkı sağlaması. Sanal Ticaret

Akademimizde 'Türkiye'de bir şirket nasıl kurulur?' konusundan 'Nasıl ihracatçı olunur?' anlatımlarına, 'e-ticaret nedir ve nasıl yapılır?' sorusundan Ticaret Bakanlığı'nın ihracatçılara sağladığı desteklere kadar birçok konuda eğitim ve bilgilendirmeler var. Yeni tip koronavirüs nedeniyle evde kalınmasını önerdiğimiz bu dönemde, zamanın etkin ve faydalı kullanımı açısından ev hanımından öğrencisine, esnaftan kadından ve genç girişimcilere tüm vatandaşlarımızı Sanal Ticaret Akademisi'ne davet ediyorum."

Sanal akademi
7/24 hizmette

Sanal Ticaret Akademisi'ne erişim hakkında da bilgi veren Bakan Pekcan, hazırladıkları tanıtım filmleri ile tüm sosyal medya mecralarında yer aldıklarını söyledi. Pekcan, "Hiçbir kayıt prosedürü olmayan ve ücretsiz faydalanılabilen akademimiz, www.akademi.ticaret.gov.tr adresinde 7/24 hizmette" dedi.

Turizmde virüse karşı B planı

Koronavirüs salgınının yayılmasıyla birlikte seyahat, konaklama, uçak iptalleri ve ertelemeler gündeme geldi. İptallerde bir sorun yaşanmaması için bir dizi önlem yürürlüğe kondu. Bunlar arasında açığa bilet, kamu bankalarından destek, bazı koşullarda kesintisiz iade de var.

KORONAVİRÜS salgını nedeniyle birçok sektör B planlarını devreye koymaya başladı. Turizm de bu salgından en çok etkilenen sektörler arasında yer alıyor. Virüs nedeniyle Sağlık Bakanlığı'nın zorunlu olmadıkça seyahat yapılmaması yönündeki uyarılarıyla vatandaş tatil ve iş planlarını iptal etmek için harekete geçti. Yetkililer de vatandaşın mağdur olmaması için en hızlı çözüm planlarını devreye koydu.

Müge BIBER

BİLETLER AÇIĞA ALINACAK

Çözümlerden ilki, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan Hava yolu ile Seyahat Eden Yolcuların Haklarına Dair Yönetmelik ile devreye girdi. Buna göre, salgın nedeniyle uçuşu iptal edilen yolcunun, hava taşıma işletmesinin boş koltuk durumuna bağlı olarak istediği bir tarih için bilete değişiklik yapma veya bileti açığa alma hakkı olacak. Yolcu, açığa alınıp kullanılmayan biletin iadesini, uçuş yasakları kalktıktan sonraki 2 ayın ardından hava taşıma işletmesinden alabilecektir.

YASAK VARSA 1 GÜN KALA İPTAL

Tatil ve iş planları acente üzerinden satın alındıysa ödenen ücret tatile 30 gün kalana kadar kesintisiz iade edilebiliyor. Uçuş yasağı olan ülkelerde ise 1 gün kalsa dahi para iadesi kesintisiz alınabiliyor. Uçuş yasağı olmayan ülkelerde de birçok acente, müşterisini memnun etmek için erteleme öneriyor. Ertelemeyi kabul etmeyen müşterilerin de iadeyi gerçekleştirmesi gerekiyor. Paket turlarda iade süresi 14 iş günü. Ancak acenteler yoğunluk nedeniyle bu sürenin 1 ayı bulabildiğini belirtiyor.

TESİSLERE KAMU BANKASI YARDIMI

Konaklama tesisleri, iptaller karşısında oldukça zor bir süreçten geçiyor. Bunun için de Kültür ve Turizm Bakanlığı kamu bankaları ile mutabakata vararak tesislere finansman desteği sağladı. Destekten, Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan turizm işletmesi belgeli veya kısmi turizm işletmesi belgeli olan konaklama tesisleri kredibiliteleri oranında yararlanacak. Kredi, 27 Mart 2020 tarihinden önce, tur operatörleri/seyahat acenteleri tarafından konaklama tesislerine 2020 yaz sezonu rezervasyonları için yapılmış olan ön ödemelerin iadesinin finansmanında kullanılacak. Kredi tutarı, banka tarafından, otel adına doğrudan iade yapılacak olan tur operatörünün/seyahat acentesinin banka hesabına yatırılacak ve vadesi 6 ay olacak. Başvurular, Kültür ve Turizm Bakanlığı üzerinden kamu bankalarına yapılacak.

OTEL VE RESTORANLARA ÖNLEM

Bir yandan virüsle mücadele sürerken diğer yandan seyahatlerine devam etmek zorunda kalanlar için de Sağlık Bakanlığı, konaklama tesisleri ve restoranlara yönelik tedbirleri artırdı. Sağlık Bakanlığı Koronavirüs Bilim Kurulu'nun tavsiyelerine göre, enfeksiyon bulaşma riskini azaltmak için korunma önlemlerine dikkat etmek gerekiyor. Bu önlemler kapsamında, otellerde konaklayan misafirlerin kayıtları isim, adres, iletişim, pasaport bilgileri, son 14 gün içerisinde bulunduğu ülkeler ve konaklama sonrasında ülke içerisindeki seyahat planları gibi bilgiler tam ve düzenli olarak tutulacak. Bunlar, olası vaka durumunda temasların doğru şekilde yönetilebilmesi için büyük önem arz edecek.

Rusların önerisi Türkiye

Rus Tur Operatörleri Birliği (ATOR) tarafından hazırlanan "Hangi sahil ülkesinde paket tur satın alınabilir?" adlı listede, koronavirüs salgınından daha az etkilenen ve tatil noktası özelliği taşıyan ülkeler sıralandı. Toplam 10 ülkenin bulunduğu listede Türkiye, Küba, Vietnam, Meksika, Tayland ve Meksika da yer aldı. Rusya, aralarında Çin, bazı AB ülkeleri, İran ve Özbekistan'ın bulunduğu çok sayıda noktaya yapılan uçuşlara sınırlandırma getirmişti. ATOR, bir süre önce yaptığı açıklamada, Rus turistlerin, koronavirüs salgını nedeniyle tatil planlarında Çin yerine Türkiye'yi tercih etmeye başladığını bildirmişti.

Unutulan milli sermaye piyasamız, Borsa İstanbul

Son zamanlarda dövizdeki yükseliş ve dalgalanmaya bağlı olarak dövizde para bağlayan birçok yatırımcının olduğunu üzülenler gözlemliyoruz. Genel olarak sorulan sorular, dolar ne oldu? Alalım mı, satalım mı oldu. Forex'te alıp satmak ve yurtdışı petrol, altın gibi enstrümanlara yatırım yapmak, hatta bitcoin gibi sanal paralar fazlasıyla konuşulurken hisse senedi piyasası neredeyse arka plana atıldı.

Hikmet BAYDAR

Özellikle forex'te kaldıraçlı yapılan işlemler ve alınmaması gereken riskleri alan yatırımcılar dalgalanmalarda büyük kayıplarla karşılaştılar. Peki, neden yatırımcılarımız borsadan soğudu? Neden yatırımlara gidecek paralar yurtdışında adeta kumar niteliğindeki piyasalara çekilebiliyor?

Önce iğneyi kendimize batıralım. Örneğin, bir zamanlar XU30 ve XU100 endeksi içerisinde yer alan iki hisse senedi serbest piyasada işlem görürken bir anda o dönemin kamu yöneticileri tarafından tahatları kapatıldı ve bir daha açılmadı. Kısacası firma sahiplerinin yapmış olduğu hukuksuz işlemin bedelini halka açık kısmın sahipleri ödemiş oldu. Oysa serbest piyasada belli bir fiyattan alıcı ve satıcı vardı. Çünkü orada bekentiler alınıp satılıyordu. Bu tür piyasa mekanizmasını zedeleyen müdahaleler güveni kaldırdı. Bu olay, 1999 yılında olmuştu ve ilginç bir örnektir.

Kısa vadeli fonlar

Gelelim piyasa oyuncularına... Tahta yapanlar mı dersiniz yoksa hisse fiyatlarını manipüle edenler mi, hiç fark etmez, ancak bu tarz kişiler iyi niyetli birçok yatırımcıya olmadık fiyatlardan hisse senedi alarak mağdur ettiler. Kişilerin işlem yapma yetkisi kaldırıldı, ancak mağduriyet giderilemedi. Kurumsal yatırımcı ile piyasanın derinlik kazanması istenmişse de kurulan yatırım ortaklıkları ya arzu edilen kârlılığı yakalayamadı ya da portföyün küçülmesini engellemek amacıyla kâr dağıtım yerine bedelsiz hisse verme yolunu tercih ederek uzun vadede sermaye piyasalarına zarar verdi. Çünkü kurumsal yabancı yatırımcılar temettü verimine çok önem veriyorlar. Bu durumda bizlere kısa vadeli düşünen fonlar gelmek durumunda kaldı. Yatırım fonları ise özellikle kriz dönemlerinde gelen panik iadeler ile krizi derinleştirmekten başka işe yaramadı.

Şimdi gelelim yatırımcımızın karakteristik özelliğine. Kısa zamanda tabiri caizse 'voleyi vurma' istemeleri nedeniyle borsanın bir sermaye piyasası olduğunu unuttular ve uzun vadeli yatırım yerine kısa vadeli al / sat ile para kazanmaya çalıştılar. Oysa hisse senedine yatırım yapmak, o hisse senedinin ait olduğu firma yönetiminin gelecekteki performansına yatırım yapmak demektir.

Hal böyle olunca BIST hisse senetlerimizin yüzde 65'ine kadar olan kısmı yabancı yatırımcıların eline geçti. Son zamanlarda yaklaşık yüzde 5 hisse azaltımına gittiler ve yüzde 60 civarında oranlara gevşemiş olsalar da bu rakam yurtdışıyla kıyaslanmayacak kadar düşük bir pozisyon değişimidir.

Yabancı payını artırıyor

Borsamız dünyada en hızlı büyüyen ülkeler arasında yer alan ülkemizin milli borsasıdır. Ancak yurtdışı gelişmelerden ziyade F, Trump, ECB haberleriyle yatar kalkar hale geldi. Çünkü ağırlıklı yabancı yatırımcı olduğundan fon hareketleri de oraya göre oluyor. Örneğin ciddi koronavirüs problemiyle uğraşan İtalya'nın fonlarından alım beklemek son derece safca bir beklenti olur. Yatırımcıları hayatını kurtarma telaşına düşmüş bir ülkede bulunan fonlar, gelen yatırımcı iadeleri nedeniyle tüm dünyada satış yapmak zorundadır. Dolayısıyla İtalya'daki korona salgını BIST'te hisse senedi sattırabiliyor.

Bütün bunların yanında yurtdışında sürekli ülkemizi kötüleyen maksatlı yayınları da unutmamamız gerekiyor. Onların yazdıklarına yerli yatırımcımız inanırken, yabancı yatırımcı payını sürekli artırarak her nedense tersini yapıyor.

Dövizli yatırım aracı olarak gösteren zihniyet bir yandan devletimizin eurobond borcunu ödemek için daha fazla TL'ye ihtiyaç duymasına neden olurken, diğer yandan da kur nedeniyle enflasyon ithal etmemize sebep oluyor. Dövizli de bizlere onlar satıyor. Elde ettikleri TL ile içeride istedikleri gibi oyun oynama fırsatını buluyorlar. BDDK'nın swap kararını nedeniyle TL bulamadıklarında yabancıların başına neler gelmişti, hepimiz hatırlarsunuz.

Halkla borsamız barıştırılmalı

Son olarak Borsa İstanbul yatırım fırsatı veriyor mu sorusunun cevabına:

Dolar bazında 28 Mayıs 2013 günü dolar bazında 49257 değerine ulaşmış BIST100, 30 Mart 2020 tarihi itibarıyla 13183 değerindedir. Yani aynı zirvenin test edilmesi demek yaklaşık yüzde 274 getiri demektir. Bu getiri dolar bazındadır. Ancak genel olarak şirketlerin değerinin 2013 yılı değerlerinin çok üzerinde olduğunu da hepimiz biliyoruz.

Son zamanlardaki agresif düşüşün sebebi, daha çok yeterince derinliğe sahip olmayan borsamızda yurt dışı kaynaklı zorunlu pozisyon kapamalarıdır. Korona tedirginliği bittikten de aynı şekilde alımların gelmesinin beklenmesi tabiidir.

Şimdi iyi düşünme zamanı. Uzun vadede şirketlere fon sağlama misyonunu yüklenmiş olan Borsa İstanbul'u hatırlama zamanı gelmedi mi sizce? Gerek kamu gerek kurumsal yatırımcılar geçmişin yaralarını sararak halkımızla Borsamızı barıştırmak zorunda. Vatandaşlarımız da ciddi kurumlar üzerinden doğru menkul kıymet portföyünü oluşturarak risk tercihlerine göre en uygun yatırımları yapabilmeli.

Son söz; sermaye piyasamız yerli firmalara sermaye sağlar. Bu denklem iyi korunmalı.

İptal için neler yapılmalı?

- Tatile 30 gün kala kesintisiz iade hakkı bulunuyor.
- Uçuş yasağı olan ülkelerde tatile bir gün kalsa dahi iade yapılıyor.
- Acenteler yurtdışı turlarda 30 günden az olan tatil sürecinde erteleme önerisinde bulunuyor. Ancak iade isteyen müşterilerine eğer hava yolu ve otel kesinti yapılsa o kesintiden geriye kalanı iade ediyor.
- Otellerle yapılan sözleşme kapsamında iadeler gerçekleşiyor.
- Sözleşmede iptal sigortası bulunuyorsa tatile 3 gün kalaya kadar kesintisiz iade yapılabilir.
- İadeler kanunen 14 iş günü içinde yapılıyor. Acenteler yoğunluk nedeniyle bunu 1 aya sarkıtabiliyor.

Konaklamada bunlara dikkat!

- Konaklama tesislerinde odalar ve diğer kapalı alanlardaki camlar günlük rutin temizlik esnasında açık olacak ve temizlik sonrası en az 1 saat havalandırılacak.
- Oda temizliğini yapacak kişi ellerini yıkadıktan sonra eldiven giyecek ve temizliği eldivenli ellerle yapacak. Bir sonraki oda temizliğinden önce yeni eldiven giyecek. Genel temizliğin su ve deterjanla yapılması yeterli olacak.
- Sık dokunulan yüzeyler, kapı kolları, bataryalar, trabzanlar, sık dokunulan düğmeler, telefon ahizesi, televizyon ve klima kumandası, ortak kullanım alanlarındaki tuvalet ve lavabo temizliğine özen gösterilecek. Bu alanların temizliği için su ve deterjan ile temizlik yapıldıktan sonra sulandırılmış çamaşır suyu ve klor tablet kullanılacak.
- Bardak ve tabak gibi ortak kullanılan eşyalar her kullanım sonrasında su ve deterjanla yıkanacak ve kullanıma kadar temiz bir ortamda saklanacak.
- Misafirin kullandığı nevresim, çarşaf, havlu sürsürsür katlanması, çirpması ve silkeleme işlemi yapılmayacak, toz ve partikül oluşumuna izin verilmeyecek.
- Havuzların klor düzeylerinin mevzuatta belirlenen düzeyde olmasına dikkat edilecek. Sauna, masaj salonları, spor salonları ve çocuk kulüpleri mümkün olduğu kadar kullanılmayacak.
- Konaklama tesislerinde konaklayanlar arasında Covid-19 hastalığı ile uyumlu şikayetleri olan kişiler olması durumunda ise ivedilikle sağlık birimine başvurulması sağlanacak.
- Açık büfe yerine restoran çalışanları servis yapacak.
- Restoranlarda genel enfeksiyon bulaşma riskini azaltmak için masalar arası mesafe 1 metreden az olmayacak.

■ Yaklaşık 30 yılını uluslararası finansal sistemin dışında geçiren Somali hakkında IMF ve Dünya Bankası, gerçekleştirecek reformları ülkedeki dış borcun 5,2 milyar dolardan 557 milyon dolara düşürülmesine imkan sağlayacağını belirtti.

'Finans piyasalarının ezberini virüs bozdu'

İstanbul Ticaret Üniversitesi İngilizce İktisat Bölümü Dr. Öğretim Üyesi Oğuz Demir, koronavirüs salgınının küresel finans piyasalarının ezberini bozduğunu söyledi. Dr. Demir, başta ABD ve AB olmak üzere ülkelerin virüsün ekonomik etkilerini azaltmaya yönelik açıkladıkları destek paketlerinin de yetersiz olduğunu belirtti.

SELAHATTİN NİZAM

İSTANBUL Ticaret Üniversitesi İngilizce İktisat Bölümü Dr. Öğretim Üyesi, Dijital Ekonomi ve Pazarlama Anabilim Dalı Başkanı Oğuz Demir, son 30 yılda yaşanan küreselleşme ve büyüme sayesinde karar verme süreçlerinin temel belirleyicisi haline gelen finansal piyasaların küresel virüs salgınıyla ezberlerinin bozulduğunu söyledi. Finans piyasalarının özünde üstlenmesi gereken üretimi ve istihdamı kolaylaştırmak, birikim-yatırım geçişini sağlamak rolünün 2008 krizi sonrasında yaşanan parasal genişleme ve finans sektöründeki büyüme ile değiştiğine dikkat çeken Dr. Demir, "Finans sektörü, üretim ve büyüme için ana aktörlerden biri olmaktan çıktı. Üretim ve büyüme, finans sektörünün daha da büyümesi için bir araç haline geldi" dedi.

MALİYE POLİTİKALARI

Çin'de baş gösteren virüsün önce İran'da ve Güney Kore'de endişe oluşturduğunu belirten Dr. Demir, şöyle konuştu: "Geldiğimiz nokta itibarıyla şu an tüm dünyada endişeler zirveye çıkmış durumda. İlk tepki veren ise tabii ki finansal piyasalar oldu. Tüm borsalarda rekor düşüşler ortaya

çıkarken eş zamanlı olarak 'güvenli liman' altın ve doların fiyatının düşmesi tüm ezberleri bozdu. Korku endeksleri rekorlar kırıyor, borsalar dip yapıyor ve likidite endişesi ile tüm varlıklar nakde dönüştürülüyor. Ancak aynı senaryoyu izliyoruz. Finansal piyasalarda yaşanan sarsıntının ana nedeni, aslında salgın ile talep ve arz şoku yaşanacak ekonomilerdeki büyüme endişesi iken, merkez bankaları yine sorunun nedeni yerine finansal piyasalardaki yangına odaklandı. Ancak bu kez geçmişten bir miktar ders alındığını gösteren maliye politikaları uygulamaları ile birlikte."

HIZLI BÜYÜME

ABD Merkez Bankası'nın sınırsız genişleme ve sıfır faiz ile süreci başlattığını, ABD federal bütçeden de 2 trilyon dolarlık bir harcama adımı atılacağını anlatan Dr. Oğuz Demir, "Avrupa Birliği ülkelerinde faiz zaten sıfır. Almanya 500 milyar Euro'luk, Fransa 300 milyar Euro'luk bir paket derken borçlu İspanya bile 200 milyar Euro'luk bir paketi devreye soktu. Anlaşılan o ki, salgının etkileri ortadan kalkana kadar sağlanan kaynakla sistemin ayakta tutulması ve sonrasında piyasada kalacak ucuz kaynağın hızlı bir büyüme yaratması bekleniyor" dedi.

'Korona ortak sınır olgusunu yeniden tartışmaya açtı'

İSTANBUL Ticaret Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü Başkanı Dr. Öğretim Üyesi Uğur Yasin Asal, 21. yüzyılın imkan ve kabiliyetleri ile düşünüldüğünde, bu denli etkili olan küresel salgının, uluslararası sistemin kapasite ve performansına ait birtakım içsel istikrarsızlıkları da gün yüzüne çıkardığını söyledi.

KÜRESELLEŞME TARTIŞILIYOR

Covid-19 ile gelişen ilk eleştirinin küreselleşme olgusuna odaklandığını belirten Dr. Asal, "Dünyanın ekonomik, siyasal ve toplumsal olarak bu denli entegre bir yapı inşa etmesi, sağlık sorunları karşısında da aynı etkinlik beklentisini ortaya çıkıyor. Ancak küreselleşmenin tek tip insan inşa etme sürecinde ortaya koyduğu gayretin, doğacak sorunlarla mücadele etmede yeterli kadar ortaya konmadığı görülüyor. Bunun da ötesinde küreselleşme olgusunun kendisi, Covid-19 salgınının bu denli hızlı yayılmasının temel alt yapısını oluşturdu. Covid-19 salgını ile beraber uluslararası sistem, inşa ettiği yapı, kurum ve kuralları ile insani ve ahlaki bir sorgulama süreci içerisine girdi" dedi.

SINIRLARIN GÜVENLİĞİ

Covid-19 pandemisi ile gündeme gelen bir diğer önemli olgunun da ulusal sınırların güvenliği olduğuna dikkat çeken Dr. Uğur Yasin Asal, şunları söyledi: "Devletlerin, küresel salgınla mücadelesinde farklılıklar

olduğu ve bu nispette başarı ve başarısızlıkların ortaya çıktığı görülüyor. Covid-19'un küresel bir görünüm kazanmasında en önemli etken, virüsün ülke sınırlarına ulaşması ve etkinliğini artırması sürecinde sınır güvenliğinin yeterli kadar sağlanamaması. Bir diğer ifadeyle, küresel salgının önlenmesinin en temel öğretisi, salgını ülke sınırlarının ötesinde tutabildiğiniz kadar başarılı olduğunuzdur. Türkiye'nin koronavirüsün ülke sınırlarına gelene değin aldığı önleyici tedbirler, bu konuda bir örnek olarak gösterilebilir. Salgının merkezinin Avrupa haline gelmesi, ortak sınır kavramını tekrar değerlendirmeye açtı ve ulusal sınırların güvenliği meselesini acı bir şekilde tecrübe ettirdi. Covid-19'dan yeterli kadar ders alınmadığı sürece benzer küresel salgınların devletlerin ulusal sınırları üzerinde tehdit katsayısını artırmaları beklenecektir."

KURUMLAR SINIFTA KALDI

Covid-19 pandemisinin uluslararası kurumların, küresel krizler karşısındaki işlevsizliğini de gündeme getirdiğini belirten Dr. Asal, "Covid-19'un uluslararası toplum güvenliğini önemli oranda tehdit eder hale geldiği bu yapıda, uluslararası kurumların karar alma ve uygulama süreçlerinde yeterli etkinliğin gösterilemediği, krize karşı geliştirilen önlem ve işbirliğinin kurumsal bir performans oluşturmadığı görülüyor" dedi.

İşsizlik ve gelir kayıplarına dikkat!

Dr. Oğuz Demir, finans piyasalarında geline nokta ise şöyle özetledi:

1. Harcama paketlerinde kaynaklar, öncelikle işletmelerde ve finans sektöründe rahatlamaya odaklanmış durumda. Reel sektör için ise hem kendi sorunlarını hem de tüketicilerin geçim kaygısını rahatlatacak, bu sürede ortaya çıkacak işsizlik ve gelir kayıplarını dikkate alan önlemler
2. büyük önem taşıyor. 2008'de maliye politikalarının daha etkili kullanılması kriz esnasında ve sonrasında iyileşmenin daha hızlı olmasını sağlayabilecekti. Ancak içinde bulunduğumuz kriz finansal bir kriz değil, tam anlamıyla bir sağlık krizi. Ekonomiye bulaşan virüsün etkilerinin ortadan kaldırılması
3. için maliye politikalarının da etkisi sınırlı olacak. Krizi kısıltabilecek tek şey salgına çözüm üretilebilmesi. Bu dönemde maliye politikasının tek bir işlevi olmalı. O da zaten sağlığı ile ilgili endişe yaşayan vatandaşların, reel sektörün, bir de gelecek endişesi yaşamalarının önüne geçilmesi. Ancak paketler bu endişeleri
4. gidermek için şu aşamada istenen seviyelerde değil. Bu süreçte piyasalara verilen trilyonlarca dolar, kamu borçlarının artması ile yaratılacak kaynakların asıl şok yerine palyatif çözümlere odaklanması, asıl ekonomik bedelin salgın bittikten sonra ortaya çıkması riskini artırıyor.

"1885'ten beri ekonomi basınının öncüsü
İstanbul Ticaret, şimdi
internette de önde..."

ŞEKİB AVDAGİÇ
İSTANBUL TİCARET ODASI
YÖNETİM KURULU BAŞKANI

(Signature)

www.itohaber.com

Dilerseniz Türkçe, Dilerseniz İngilizce

www.istanbulticaret.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | /itokurumsal

Koronalı günler ve yeni önlemler

Koronavirüsü öyle görünüyor ki, önemli bir süre daha dünya ve Türkiye gündeminin birinci maddesi olmaya devam edecek. Bu sürecin kısıtlanmasında yaklaşık bir aylık tecrübeye bakıldığında temasın ve temasa imkan verilecek ortamların azaltılması en önemli etkiyi oluşturuyor. Bu nedenle, tedbirleri erken alan ve yetkililerin uyarıları doğrultusunda hareket eden ülkeler bu süreci daha az ölümlü vaka ve kaosa geçirmiş olacaklar. Ülkemiz bu süreci şu anda dikkatli götürmeye çalışıyor. Ancak virüsle ilgili de her geçen gün yeni bir bilgi öğrenildiği için bir süre daha bu kritik durum devam edecek görünüyor. Allah başta ülkemiz olmak üzere tüm insanların yardımcısı olsun.

Osman
ARIOĞLU

Birçok başvuru elektronik ortamda yapılabilir

Kamu kurumları bugünlerde vatandaşları olabildiğince elektronik haberleşmeye yönlendirmeye gayret ediyorlar. Bu konuda Gelir İdaresi tarafından bir hayli yeni duyuru yapıldı. Bu yazıda bunlardan bahsetmeye çalışacağız. Gelir İdaresi'nin internet sitesinde 148 işlemin elektronik ortamda yapılabilirliği hatırlatılıyor. Yapılan açıklamada;

- İşe başlama / bırakma, şube açılış / kapanış
- Adres değişikliği
- Özelge talebi
- Uzlaşma başvurusu
- Borcu yoktur yazısı talebi
- Mükellefiyet durum yazısı

başvurularının elektronik ortamda (ivd.gib.gov.tr) veya mobil uygulama (GİB Mobil) üzerinden yapılabilirliği hatırlatılıyor.

Vergi ödemelerinde yeni durum

Bu arada kısa bir süre önce kamu bankalarına alınan vergi ödeme işlemlerinin de bir bölümünün tamamen, gelir ve kurumlar vergileri, katma değer vergisi (KDV) ve özel tüketim vergisi (ÖTV) gibi temel vergilerde de 50 bin TL'ye kadar olanların kredi kartıyla diğer bankalar üzerinden de yapılabilirliği belirtildi. Ayrıca kira, ücret, menkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve iratlarınza ilişkin gelir vergisi ödemeleri de yukarıdaki sınırlamaya tabi olmaksızın diğer bankalardan veya kredi kartıyla yapılabilir.

Nisan ayına ertelenen şubat ayı KDV beyannamesi ne olacak

Şayet Gelir İdaresi'nden konuya ilişkin aksine bir açıklama ve duyuru yapılmazsa, yapılan açıklamalar çerçevesinde verilmesi nisan ayına ertelenen şubat ayına ilişkin KDV beyannamesinin de 'nisan ayında verilecek beyannameler ve yapılacak vergi ödemeleri' kapsamında belirlenen mükellef grupları bakımından 6 aylık erteleme kapsamına girmesi gerekiyor. Aslında böyle olması, AVM'lerde çalışan mükellefler, lokantalar gibi birçok mükellef grubu bakımından gerçekten çok olumlu olmaktadır. Çünkü bu mükellefler şimdiden tamamen işlerini durdurdu ve herhangi bir gelir elde edemez hale geldiler.

Zaten GİB tarafından yayınlanan 24 Mart tarihli duyuruda da "Bununla birlikte İçişleri Bakanlığı tarafından alınan tedbirler kapsamında faaliyetleri geçici süre ile durdurulan yüzme havuzu, hamam, kaplıca, spor, oyun ve düğün salonu, berber ve kuaför gibi işyerlerinin bulunduğu sektörlerde faaliyet gösteren mükellefler de bu süre boyunca mücbir sebep hükümlerinden yararlanabileceklerdir" denilmek suretiyle İdare'nin bu konuda mücbir sebep dirimini de dikkate alarak daha esnek bir anlayışla yaklaşacağını gösteriyor.

Temennimiz bu sürecin çok fazla ekonomik tahribata da yol açılmadan atlatılmasıdır.

İşyerlerinde alınacak koronavirüs tedbirleri

KÜRESEL salgınla mücadele kapsamında her geçen gün yeni bir uygulama devreye girerken üretim ve ihracata yönelik çalışanların sağlığı için de tedbirler alınıyor. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, kabine toplantısının ardından yaptığı açıklamada, Türkiye'nin üretime devam etmek, çarklarının dönmelerini sağlamak zorunda olan bir ülke olduğunu vurgulayarak, şunları söyledi: "Burada en önemli hassasiyetimiz, temel ihtiyaç maddelerinin arzında sürekliliği sağlamak ve ihracatı desteklemek için üretimin kesintisiz sürmesini temin etmektir. Üretimini sürdüren şirketlerin çalışanlarının sağlığını koruması için gereken tedbirleri en sıkı şekilde

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, işyerlerinde çalışanların sağlığını koruması için yeni tip koronavirüsle mücadele kapsamında alınması gereken tedbirlere ilişkin birtakım tedbirler yayınladı.

almalarını sağlayacağız."

İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğüne yayımlanan, 'Yeni koronavirüs salgını kapsamında iş sağlığı ve güvenliği profesyonellerinin işyerlerinde alacağı tedbirler' kılavuzu, iş güvenliği uzmanları, işyeri hekimleri ve hemşirelerinin dikkatine sunuldu. Servis araçlarından seyahatlere, işyerine giriş-çıkışlardan çalışma ortamı ve yemekhanelere kadar koronavirüsle mücadelede alınması gereken tüm önlemlerin yer

aldığı kılavuzda, görevlilerin önce kendini korumasını, kişisel hijyen ve koruyucu donanımları kullanmayı ihmal etmemesinin büyük önem taşıdığına dikkat çekildi. Kılavuza göre, servis araçlarının özellikle sık temas edilen yüzeyleri başta olmak üzere temizlik ve hijyeninin sık aralıklarla sağlanması, servis kullanan çalışanların araç içerisindeki yüzeylere temasının mümkün olduğunca azaltılması, araçların taşıma kapasitesinin sosyal mesafe göz önüne alınarak

planlanması, araç girişlerine el dezenfektanları konulması, seyahat süresince şoför ve tüm yolcuların cerrahi maske takmaları işverenlere önerilecek.

Zaruri olmadıkça seyahatlerin iptal edilmesi ya da azaltılmasına yönelik çalışmalar yapılacak. Yurtiçi seyahatten dönen çalışanların sağlık kontrolünden geçirilmeden işbaşı yapmaları engellenecek ve çalışma süresince sağlık durumları gözlemlenecek. Yurtdışından dönen kişilerin ise Sağlık Bakanlığı'nın 14 gün kuralına uymaları sağlanacak.

TEMASSIZ GİRİŞ-ÇIKIŞ

İşyerine giriş ve çıkışlarda kullanılacak hijyen malzemelerinin konulmasına yönelik düzenlemeler yapılacak. Temas yolu ile geçiş kontrol sistemi bulunan işyerlerinde bulaşma riskine karşı temassız sistemlerin kullanılması veya geçici süreyle bu sistemlerin kullanılmaması için işverenlere öneri sunulacak. Sosyal mesafe kuralına uygun geçiş işaretleme yapılarak mesafenin korunması, yığılma ve kalabalıklaşmanın önlenmesi istenecek.

SOSYAL MESAFE

Çalışma ortamlarında, koronavirüs salgını dikkate alınarak risk değerlendirme ve acil durum planları güncellenecek. Sosyal mesafe kuralı gözetilerek çalışma yöntem ve şekillerinin yeniden gözden geçirilmesi, bu kurala uygun iş organizasyonu yapılması temin edilecek.

Sanayi Bakanlığı'nın önerileri

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı da üretim tesislerine, yeni tip koronavirüs (Covid-19) salgınına karşı çalışanların korunması amacıyla alınacak tedbirlerle ilişkin yazılı uyarıda bulundu. Covid-19 salgını tedbirleri kapsamında organize sanayi bölgeleri, fabrikalar ve teknoparklar gibi üretim merkezlerine dağıtılmak üzere uyulması gereken kurallara ilişkin bilgi notu hazırlandı. Söz konusu notta, buralarda çalışanların korunmasının etkin

tedbirlerle mümkün olacağı belirtilerek, ateş ölçüm, takip kayıt, beyan, hijyen, 1.5 metre, iş sürekliliğini sağlama ve bilgilendirme başlıklarındaki kurallara uymanın önem taşıdığı ifade edildi.

ATEŞ ÖLÇÜM KURALI

Bakanlık uyarılarına göre işyerine girişlerde istisnasız tüm çalışanların ateşi ölçülmeli. Bilim Kurulu'nun belirlediği 37.8 derecenin üzerinde ateşi olanlar işyeri ortamına girmemeli. Ateş ölçen yetkililer çalışanlarla

temas etmeksizin zorunlu olarak maske, gözlük ve eldiven kullanılmalı. Ateş, öksürük ve nefes darlığı gibi solunum sistemi, enfeksiyon semptomları olanlar çalıştırılmamalı.

KRİTİK ÖNCELİKLER

Mal ve hizmet üretimi önem sırası belirlenerek, faaliyetler kritik ve kritik olmayan olarak gruplandırılmalı. Yedek tedarik yolları belirlenmeli. Vardiya sistemi veya çalışma saatlerinde

yapılacak değişiklikler tespit edilmeli. Çalışanların psikososyal durumları takip edilmeli. İşyerinin faaliyetlerini sürdürmesini sağlayacak şekilde asgari çalışan sayısı belirlenmeli. Mevcut çalışanlar arasında bir virüs vakasının görülmesi durumunda kişinin temas ettiği herkes karantinaya alınarak Sağlık Bakanlığı'na bildirilmeli. Uygun durumdaki emekli ya da eski çalışanlar belirlenerek, işyeri faaliyetlerinin aksamaması durumunda işe geri çağrılmalı.

CEMİLE SULTAN KORUSU'NDA

TOPLANTINIZ BAŞKA GÜZEL!

Eşsiz boğaz manzarasıyla, bireysel veya kurumsal profesyonel toplantı salonlarımızla iş dünyasına hizmet etmeye devam ediyoruz.

R 216 308 49 43

cemilesultan.com CemileSultanKrs CemileSultanKorusu itocemilesultankorusu İTO Cemile Sultan Korusu

Cemile Sultan
KORUSU

İSTANBUL
TİCARET
ODASI
— 1882 —

İşçinin koronavirüs kapması iş kazası olarak nitelendirilir mi?

Ülkemizi ve dünyayı etkisine alan koronavirüs (Covid-19) salgını sebebi ile pek çok işyerinde riski azaltma amaçlı farklı tedbirler alındı. Bazı işyerleri evden çalışma sistemine geçti, bazı işyerleri ise vardiya usulü gibi çalışma sistemleri deniyor. Fakat evden çalışmanın mümkün olmadığı özellikle paket servisi, kargo, lojistik sektörü çalışanları gün içinde dışardan çalışmaya ve seyahat etmeye devam ediyor. Haliyle işyerinde çalışmaya devam eden, evden çalışan, işverenin talimatı ile işyeri dışına gönderilen çalışanların virüs kapması durumunda iş kazası hükümleri uygulanıp uygulanmayacağı sorusu gündeme geliyor. Her çalışma sistemi özelinde işverenin denetimi ve aldığı önlemler bakımından değerlendirme yapılması gerekse de Yargıtay'ın domuz gribine yakalanan bir şoför için hastalığın kuluçka süresi de değerlendirilerek verilmiş kararı, bu aşamada önemli bir içtihat oluşturuyor.

Yargıtay kararı

"...Yasada iş kazası, sigortalıyı hemen veya sonradan bedenen ya da ruhen engelli hale getiren olay olarak tanımlandığından, olayın etkilerinin bir süre devam ederek zaman içinde artması ve buna bağlı olarak sonucun daha sonra gerçekleşmesi mümkündür. Yani, iş kazası ani bir olay şeklinde ortaya çıkıp, buna bağlı olarak zarar derhal gerçekleşebileceği gibi gazdan zehirlenme olayında olduğu şekilde etkileri daha sonra da ortaya

HUKUK GÜNDEMİ

Av. Muhammet AKSAN

çıkabilir. Sonradan oluşan zarar ile olay arasında uygun illiyet bağı bulunması koşuluyla olay iş kazası kabul edilmelidir.

Anılan yasal düzenleme, sosyal güvenlik hukuku ilkeleri içinde değerlendirilmeli; maddede yer alan herhangi bir hale uygunluk varsa zararlandırıci sigorta olayının kaynağının işçi olup olmaması ya da ortaya çıkmasındaki diğer etkenlerin değerlendirilmesinde dar bir yoruma gidilmemelidir.

Somut olayda, TIR şoförü olan davacı murisinin 26.11.2009 tarihinde davalı işveren tarafından Ukrayna'ya sefere gönderildiği, 11.12.2009 tarihinde Türkiye'ye giriş yaptığı, Adli Tıp Kurumu raporunda, H1N1 virüsünün kuluçka süresinin 1-4 gün arasında değiştiği, murisin 13.12.2009 tarihli hastaneye başvurusunda belirttiği şikayetlerin hastalığın başlangıç belirtileri olduğu taktirde hastalığın bulaşmasının bu tarihten 1-4 gün öncesinde gerçekleşmiş olacağının bildirildiği, buna göre davacı murisinin, işveren tarafından yürütülmekte olan iş nedeniyle Ukrayna'ya yapılan sefer sırasında bulaştığı yukarıda belirtilen rapor kapsamından anlaşılan H1N1 virüsüne bağlı olarak, daha sonra meydana gelen ölümünün iş kazası olarak kabul edilmesi gerektiği açıktır." (Yargıtay 21. Hukuk Dairesi 2018/5018 E. 2019/2931 K. sayılı 15.4.2019 tarihli kararı)

KORONAVİRÜSÜ havada yok ediyor

Lighthouse Worldwide Solutions firması, Teknopark İstanbul ofisinde havadaki her türlü yabancı ve zararlı organizmayı yakalayıp yok eden bir cihaz geliştirdi. Filtr Science adı verilen cihaz, koronavirüs de dahil kimyasal, biyolojik radyoaktif her türlü maddeyi tespit ve bertaraf edebilme özelliklerini tek bir elde topluyor.

SOYHAN ALPASLAN

LIGHTHOUSE Worldwide Solutions firmasının Teknopark İstanbul ofisi, havadaki her türlü yabancı ve zararlı maddeyi yakalayıp yok eden bir cihaz geliştirdi. Türk mühendislerince tasarlanan Filtr Science adlı cihaz, yerli malzemelerle üretildi. ABD'ye know-how ihracatı da yapılan Filtr, havadaki tüm yabancı ve zararlı maddeyi yakalaması, "Tespit et, yok et" sloganı ile seviye tespitini yapması ve bertaraf etmesi ile rakipsiz. Lighthouse Worldwide Solution EMEA Bölge Genel Müdürü Haşim Solmaz, "Dünyada her bir madde için ayrı bir tespit ve ayrı bir bertaraf cihazı üretilirken, bizim cihazımız birkaç farklı cihazın yaptığı işi tek başına yapabiliyor" dedi. Temizoda Teknolojileri Demeği Kurucu Başkanı Haşim Solmaz, 10 yıldır firmanın Türkiye operasyonlarını yönetiyor. Solmaz, aynı zamanda Uluslararası Kontaminasyon Kontrol Dernekleri Federasyonu'nun da (ICCCS) onursal başkanı.

KONTAMİNASYON KONTROLÜ

Lighthouse Worldwide Solution'ı tanıtır mısınız?

1982 yılında kurulan Lighthouse Worldwide Solutions, dünyanın önde gelen gerçek zamanlı kirlilik izleme sistemleri ve hava kaynaklı partikül (parçacık) sayıcı tedarikçisi. ABD Silikon Vadisi menşeli firma, Ar-Ge çalışmaları yapılan temizodalar için yazılım üretirken, partikül sayım cihazları ve çevresel izleme sistemleri geliştirmeye başladı. Firma; sağlık, gıda, savunma sanayinde kontaminasyon (bakteri ve virüs gibi canlı mikroorganizma, kimyasal kontaminasyon ve radyoaktivite kaynaklı kirlenme) kontrolü üzerinde projeler geliştiriyor.

38 ÜLKENİN MERKEZİ

Lighthouse Worldwide Solution, Avrupa, Ortadoğu ve Afrika'daki 38 ülkeyi kapsayan EMEA operasyon merkezini İstanbul'da kurdu. Bu merkeze bağlı olarak 2015 yılında Teknopark İstanbul'da yer alan Innovation Center projesi ile ABD dışındaki ilk Ar-Ge birimini hayata geçirdi.

TEMİZODALAR

Teknopark İstanbul ofisinizde hangi faaliyetleri yapıyorsunuz?

Teknopark İstanbul ofisimizde yer alan ISO Class 5 temizoda sayesinde kontaminasyon kontrolü, filtrasyon teknolojileri ve biyoteknoloji alanında tüm çalışmalarını tek çatı altında yürütebiliyoruz. Kontaminasyon kontrol cihazları, partikül izleme sistemleri, detect-protect NBC

Virüsleri hızla ortadan kaldırıyor

Haşim Solmaz, "Filtr Science koronavirüsü de yok ediyor. Covid-19 salgınında kontaminasyon kontrolü hayatımızın en önemli gündemi haline geldi. Covid-19 salgını için sosyal mesafemizi koruma zorunluluğumuzun nedeni damlacıklar aracılığı ile gerçekleşen kontaminasyonu engellemek. Filtr havadaki damlacıkları temizliyor. Hızlı bir temiz hava tedariki için pratik bir çözüm sunuyoruz. Benzer şekilde, koronavirüs salgınında negatif basınçlı bir izolasyon alanının temizliğini bu tarz bir ekipmanla hızlı ve güvenilir bir biçimde sağlayabilirsiniz" dedi.

filtrasyon cihazları, biyosidal filtrasyon, biyomedikal cihaz ve teknolojileri üretiyoruz. Ofisimizdeki Türk mühendisler de dünyada bir ilk olan geniş kapsamlı (kimyasal, biyolojik radyoaktif) detect protect hava temizleme cihazı Filtr Science'i üretti.

FILTR SCIENCE'IN EŞİ YOK

Filtr Science'in diğer hava temizleme cihazlarından farkı ne?

Diğer cihazlar ayrı ayrı işlem yapıyorlar, ya tespit ya da bertaraf ediyorlar. Ayrıca her cihaz havadaki farklı partikülleri tespit ediyor. Filtr Science ise havadaki kimyasal, biyolojik, radyoaktif tüm yükleri hem tespit ediyor hem seviyesini tayin ediyor hem de konsantrasyon seviyesine bağlı olarak farklı seviyelerde bertarafını gerçekleştiriyor.

Cihaz hangi sektörlerde kullanılıyor?

LighthouseWorldwide Solutions Türkiye olarak, ilaç fabrikalarında, hastanelerde, gıda endüstrilerinde ve savunma sanayinde hizmet veriyoruz. İklimlendirme sistemleri ile temizliği sağlanan havanın ne derecede kontrol altına alındığını tespit edebiliyoruz.

KNOW-HOW İHRACATI

Filtr ne kadar milli ve yerli bir ürün?

Filtr, Türk mühendislerinin tasarımı. Cihazın filtre, elektronik kart tasarımı ve imalatı da yerli. Bu üretimde Teknopark İstanbul firmaları ile işbirliği yaptık. Mesela CFD analizini, elektronik kart dizgilerini Teknopark İstanbul'daki firmalar yürüttü. Hepa filtreleri bugün seri üretim gerçekleştiren Ankara merkezli bir Türk firması tarafından yapılıyor. ABD'de de kenevir endüstrisinde kullanılmaya başlandı. ABD'ye know-how olarak ihracını gerçekleştirdik.

TEXWORLD PARIS 2020 AUTUMN

Paris-Fransa
14-17 EYLÜL 2020

Türkiye Milli İştiraki
İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

47. TEXWORLD FUARI SİZİ İHRACATINIZI ARTIRMAYA ÇAĞIRIYOR!

TEXWORLD PARIS 2020 AUTUMN

- Avrupa'nın önde gelen aksesuar, hazır giyim, kumaş ve moda fuarı
- Toplam 3 hall-48.098 m² sergileme alanı
- 20 ülkeden 1038 katılımcı
- 14.862 ziyaretçi

ÖDEME PLANI

- Minimum stant alanı** : 12 m²
- Katılım bedeli** : 5.985 TL/m²
- 1. Ödeme** : Talep edilen m²x 1.000 TL Başvuru ile birlikte
- 2. Ödeme** : Kalan bedelin %50'si 22 Mayıs 2020
- 3. Ödeme** : Bakiye Bedeli 21 Ağustos 2020
- Katılım sözleşmesi ile ödeme dekontunun Oda'mıza iletilmesi gerekmektedir.
- İlk ödemeye ilişkin banka dekontundaki tarih ve saat dikkate alınarak bir sıralama gerçekleştirilecek, stant seçim hakkı tanınacaktır.

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu ve aydınlatma
- Nakliye, gümrük, sigorta işlemleri
- Fuar kataloğu ve web sayfasında firma bilgilerinin yayınlanması
- Türkiye Milli İştiraki broşüründe firma bilgilerinin yer alması
- Fuar süresince iletişim ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı
- T.C Ticaret Bakanlığı teşvik işlemleri

BANKA BİLGİLERİ

Hesap Adı : İSTANBUL TİCARET ODASI
Banka : YAPI KREDİ BANKASI
Şube : SULTANHAMAM - İSTANBUL
Kodu : 055
TL Hesap No : 60614779
IBAN : TR29 0006 7010 0000 0060 6147 79

- Ödemeler firma banka hesabından tam firma ünvanı ve "TEXWORLD AUTUMN 2020 FUARI" ibaresi ile gerçekleştirilmelidir.

Teşekkür eder, saygılar sunarız.

İSTANBUL
TİCARET
ODASI 1882

Gülün Gürsoy / Esra Avcioğlu / Ruken Ayata Boztaş

Tel : 0212 455 61 17 / 0212 455 61 10 / 0 212 455 65 83
GSM : 0533 959 30 57 / Faks: 0212 520 15 26
E-Posta : gulin.gursoy@ito.org.tr / esra.avcioglu@ito.org.tr
ruken.ayata@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | in f t @ / itokurumsal

Paris ile dijitalleşme hızlanıyor

İstanbul Ticaret Odası ile Paris Ticaret ve Sanayi Odası'nın, KOBİ'lerin dijitalleşme sürecini desteklemek için başlattığı 'KOBİ'lerin Dijitalleşmesi İçin Eşleşme Projesi kapsamında Paris'te bir eğitim programı düzenlendi. Bu eğitim ile üye işletmelerin dijital dönüşümlerinin hızlandırılması hedefleniyor.

İSTANBUL Ticaret Odası, Paris Ticaret ve Sanayi Odası ile birlikte AB'nin Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı kapsamında hayata geçirilen Türkiye-AB İş Dünyası Diyaloğu programı çerçevesinde hibe desteği almaya hak kazanan KOBİ'lerin Dijitalleştirilmesi İçin Eşleşme Projesi'ni (Twinning for Digitalization), 1 Nisan 2019'da başlatmıştı. Proje kapsamında 3-5 Mart tarihleri arasında Paris'te 'KOBİ'lerin Dijitalleştirilmesi İçin Eşleşme Projesi Eğitimi' düzenlendi. Eğitimde, İTO'nun geliştirmekte olduğu hizmet ağının yönetimi ve uygulanmasına yönelik bir program üzerinden ilerlendi. Koronavirüs salgını nedeniyle alınan önlemler neticesinde eğitim programındaki bazı ziyaretler ve toplantılar iptal edilmek zorunda kaldı.

PARİS'TEKİ HİZMETLER

Eğitimde, İTO tarafından kurulacak yeni web platformunda, özellikle kaçınılmazı gereken ve dikkat gerektiren noktalarla ilgili tavsiyeler paylaşıldı. Eğitim programının açılış konuşmasında Paris Ticaret ve Sanayi Odası yöneticilerinden Hervé Parcineau, dönüşüm sürecinde olan Les Digiteurs'ün yeni gelişim alanları hakkında bilgi verdi. Parcineau'nun aktardığı bilgiler şöyle:

- Çalıştaylar ve webinarlar (web sitesi üzerinden gerçekleştirilen seminerler)
- Dijital reçete (şirketin ihtiyaçlarını belirleyen ve aksiyon planı sunan bir hizmet)
- Dijital teşhis (ihtiyaçların belirlenmesinden sonra ayrıntılı rapor sunulan bir hizmet)
- Digital Starter Program (en fazla

10 katılımcı ile gerçekleştirilen 2 günlük bir eğitim)

- Online iş yapmanın tüm boyutlarının -hukuki, dijital pazarlama, web sitesi- oluşturulması
- Digiteurs (Paris'te uygulamada olan programın adı) eğitimleri (belirli bir konuda gerçekleştirilen günlük eğitimler)
- Etkinlikler (henüz geliştirilme aşamasında)
- Hackaton (bir dijital projenin 24 saat boyunca test edilmesi)
- Vivattech (yenilikçi start-up'ların tanıtımı)
- Digiteurs günleri

DÜNYANIN EN BÜYÜK START-UP KAMPÜSÜ

Eğitimde, 2017 yılında kurulan dünyanın

en büyük start-up kampüsü Station F hakkında bilgilendirilme yapıldı. Kampüs, geliştirilen programlar aracılığıyla 1000 kadar start-up'a ev sahipliği yapıyor. Şaşırtıcı bir şekilde Station F merkezindeki start-up'ların yarısından fazlası Fransa dışında faaliyet gösteriyor. Girişimcilerin yaş ortalaması sadece 30.1 iken, yurt dışından gelen girişimciler arasında ilk üçte ABD, Çin ve Fas yer alıyor. Girişimcilerin daha önce neyle meşgul olduklarını gösteren istatistiklere göre yüzde 39'u ücretli çalışan, yüzde 25'i öğrencilerden oluşuyor.

Programdaki eğitim başlıkları

- Les Digiteurs 2020'de yeni bir modele doğru:
 - Yapı altındaki gelir getirici hizmetler
- Dijitalleşme ekosistemi içindeki paydaşlarla ilişkilerin yönetimi
- Ayrıcalıklı ortaklıkların geliştirilmesi:
 - Küresel partnerlerle işbirliği
 - Avrupa İşletmeler Ağı bünyesindeki KOBİ destekleri
 - Dijital platform nasıl yaratılır?
 - Dijital proje yönetimi: İş modeli nasıl belirlenir ve finansman nasıl sağlanır?
- Dijitalleşme sektöründeki KOBİ'lere destek sistemi

Başarı için 10 adım

- İşinizin karşıladığı ihtiyaçları iyi belirleyin.
- Bu ihtiyaçların nasıl karşılandığını net bir şekilde ortaya koyun.
- İşinizin neden eşsiz olduğunu ortaya çıkarın.
- Temel paydaşlarınızı belirleyin.
 - Pazar büyüklüğünüzü bilin.
 - Hedef pazarınızı kimlerin oluşturduğunu bilin.
 - İdeal tanıtım stratejileri oluşturun.
- Gelir kaynaklarınızı analiz edin.
- Bütçeleme yapın.
- Yerde sayma durumu için önceden plan yapın.

EUROCHAMBRES

İSTANBUL
TİCARET
ODASI

CCI PARIS ILE-DE-FRANCE

'Yakın çağ'a elveda!

İçinde bulunduğumuz çağ, sert bir kırılmayla, 'corona' olarak adlandırılan pandemi tehdidiyle kapatıyoruz. Tarihi dönüşüm anlarından birini yaşadığımız kesin. Neden mi? Sebebini anlamak için tarihsel bir gezinti yapmamız gerekiyor:

* **Birinci Sanayi Devrimi, Endüstri 1.0: 1780'ler, Buhar Devrimi**

Deniz aşırı taşımacılığın ve üretimde makinalaşmaya doğru geçişin ilk aşaması sayılan Buhar Devrimi, insanlık tarihi açısından çok önemli bir kırılma noktası.

* **İkinci Sanayi Devrimi, Endüstri 2.0: 1880'ler, Elektrik Devrimi**

Elektrik Devrimi'nin, etkileri açısından Buhar Devrimi'ni 50'ye katladığı söylenir.

* **Üçüncü Sanayi Devrimi, Endüstri, 3.0: 1980'ler, Elektronik Devrimi**

Hâlâ farklı alanlardaki gelişmeleri etikleyen Elektronik Devrimi'nin, etki açısından Elektrik Devrimi'ni

Salih
KESKİN
www.inovasyonuzmani.com

100'e katladığı ifade edilir; çünkü Endüstri 3.0, aynı zamanda iletişimde devrimin de adıdır.

* **Dördüncü Sanayi Devrimi, Endüstri 4.0: 2010'lar, Nesnelerin İnterneti Devrimi**

Makinaların makinalarla ve insanlarla konuşması, Endüstri 4.0'ın açılımıdır. Etki açısından kendinden

önceki devrimi kaç katladığını henüz bilmiyoruz ama tahminlerimizin çok üzerinde olduğu kesin.

* **Beşinci Sanayi Devrimi, Endüstri (Toplum) 5.0: 2017, İnsansız Teknolojiler Devrimi**

Toplum odaklı insansız teknolojiler ve insanların robotlarla çalışması üzerine kurgulanan bir devrimden bahsediyoruz. Endüstri 5.0'a 'işbirlikçi robotlar üzerine kurgulanan bir devrim' de denebilir. Çünkü robotlar fabrika içerisinde insanın yapabileceği hemen hemen her hareketi yapabiliyor. Birbirleriyle iletişim kurabiliyor, elde ettikleri verileri anlık olarak bulut sistemine kaydedebiliyor ve

böylece veriler, yöneticiler tarafından anlık olarak kolaylıkla incelenebiliyor. Fabrikayı ise küçük bir insan grubu yönetiyor. Devrim, insanı fabrikadan çıkarmanın bir aşamasını temsil ediyor aynı zamanda. Yani robotlar bir anlamda insanları işlerinden kovacak desek yanlış olmaz.

* **Altıncı Sanayi Devrimi, Endüstri 6.0: İnsan Zekasının Dijitalize Edilmesi**

Endüstri 6.0, 'toplum zekasının dijitalize edilmesi'dir. Diğer bir ifadeyle bu yeni çağ, 'insan zekasının ve iş gücünün dijitalize edilerek yapay zeka sistemlerinin eline verilmesi' olarak tanımlamak mümkün.

Endüstri 6.0'a geçiş ise 'global sosyal-i(zol)asyon'la mümkün olacak.

Koronavirüs nedeniyle sosyal izolasyona tabi tutulmamız, bu süreçte alıştığımız ve gerekli sistemlere adapte edilmemiz, bazı şeylerin provası olarak da okunabilir.

Evet, yeni bir çağın eşliğindeyiz. Hatta çağın sert bir biçimde açıldığını söylemek bile mümkün.

Bu süreç neler getirecek?

- Bildiğimiz parayı unuttun. Hem kullanım değeri hem de cinsi bakımından çok farklı sistemler geldi, gelecek ve geliyor. (Günümüz krizlerinin bu konularla ne kadar irtibatlı olduğunu tarih mutlaka yazacaktır.)
- Bildiğimiz işyerlerini unuttun. Envaçeşit sanal dükkan, vitrinlerinin önünden geçtiğimiz mağazaların ocağına incir ağacı dikti ve Endüstri 6.0 ile birlikte bu eylemine devam edecek.
- Gezerek alışveriş yapmak son buluyor.
- Beden gücüne dayalı çalışma sistemleri yok oluyor.
- 'Sermayem var, iş kuruyorum' fikri tarihe karışıyor.
- 'Şu iş acayip iyi görünüyor, girip piyasadan pay kapayım' düşüncesini aklınızdan savuşturun.
- Artık istediğiniz gibi bir yaşam sürme imkânınız da yok gibi görünüyor: Sistem sizi tanımlayacak, ona göre size bir puan değeri verecek ve tüm yaşantınızı bu tanımlanan 'değer' üzerine inşa edebileceksiniz. Mesela Çin'de denemesi başlayan ve çeşitli yabancı dizilere de konu olan Sosyal Puan Projesi, Endüstri 6.0'ın tam da ilgi alanına giriyor.

Her vatandaşa sosyal puan

Çin Hükümeti, vatandaşlarının davranışlarını kontrol altına almak için 'sosyal puanlama' sistemini başlattı. Davranışları uygun olmayıp düşük puan alan vatandaşlara belirli kısıtlamalar getiriliyor. Çin'deki milyonlarca gözetleme kamerası, yolda dikkatsizce yürüyen birini tespit ettiğinde o kişinin yüzüne yaklaşıp uzaklaşarak kimliğini saptayabiliyor. Hükümet, bu yolla belirlediği sosyal puanı düşük kişilerle görüntüsünü kamusal alandaki ekranlara yansıtarak onları defile edebilecek. Pekin'deki polisler şimdiden Google Glass'a benzeyen ve Ulusal Veri Tabanı'na kayıtlı bilgiler arasında arama yapabilen akıllı gözlüklerle dolaşıyor. Hatta Çin Hükümeti tarafından geçtiğimiz yıl 'sosyal puanı' düşük olan 23 milyon kişinin uçak ya da tren bileti alamadığı

açıklandı. Henüz bazı bölgelerde işleyen sistemin, 2020 sonrasında tüm ülkede hayata geçirileceğini açıklayan hükümet, 1 milyar 386 milyon vatandaş hakkında dosya tutmaya başlayacak. Sonuç olarak, bu tür uygulamaların dalga dalga her ülkede hayata geçeceğini belirtmemize gerek yok sanırım. 2020 sonrasındaki dünyanın, 2020 öncesindeki dünyadan birçok açıdan farklı özellikte olacağı kesin. Evet, bir çağ kapanıyor... İnsan yapacağı işlerin büyük çoğunluğunun yapay zekanın eline bırakılacağı bir çağa giriyoruz. Her alanda insansı özelliklerin daha da azaldığı bir dünyaya hoş geldiniz!

(*) <https://www.trthaber.com/haber/dunya/cin-halk-icin-sosyal-puanlama-sistemi-getiriyor-362748.html>

Dijital platform yönetimi nasıl olmalı?

- Projeye başlamadan önce, 'Projenin amacı ne', 'Beklenen sonuçlar neler', 'Çekmek istediğiniz müşteriler ve hedef kitle kimlerden oluşuyor', 'Rakipleriniz kimler' gibi tüm sorulara cevap verilmesi.
- Web sitesinin domain adı belirlenirken çok uzun ve telaffuzu zor ifadelerden kaçınılması, domain adı alınırken web sitesi içeriği ile uyumun gözetilmesi.
- Müşterileri bir ürün ya da hizmeti satın

almaya ikna ederken, onlara bir şeyler söylemek yerine soru sormanın stratejik önemi.

- Anahtar kavramların, temel amaçların ve potansiyel müşterilerin tam olarak belirlenmesi.

FAALİYET BELGENİZ 3 FARKLI DİLDE

www.ito.org.tr'de

Faaliyet belgenizi
İngilizce, Fransızca ve
Almanca olarak,
kolayca e-imzalı
alabilirsiniz.

İSTANBUL
TİCARET
ODASI

444 0 486

ito.org.tr

in f t itokurums

Site ziyaretçisini müşteri yapma sırrı

Site ziyaretçilerinin yüzde 96'sı herhangi bir satınalma gerçekleştirilmeden ayrılıyor. Ancak satınalma eyleminde bulunan ziyaretçiler de satınalmadan önce bir sitede en az 2 veya 4 defa geliyor. Sitemizi bir kez ziyaret edenin peşinden iz sürerek onu yeniden sitede getirmeye yarayan 'yeniden pazarlama', işte bu aşamada yardımımıza koşuyor.

Güzel tarafı, yeniden pazarlama yapmanın ek bir maliyeti yok. Mevcut reklam bütçenizin yüzde 10-20'sini remarketing'e ayırmanız yeterli olabilir. Google'da yeniden pazarlama yapmak için kısaca aşağıdaki adımları izleyin. Böylelikle yeniden pazarlama reklamlarınız kısa bir süre sonra yayına girecek.

YÜZLERCE, belki binlerce rakip internet sitesi arasından sıyrılarak satış yapmak, uzaktan görüldüğü kadar kolay değil. Şöyle bir senaryo geliştirelim: Çok iyi bir SEO (arama motoru optimizasyonu) yatırımı yaptık, sitemize makaleler girdik, videolar yükledik, ayrıca Google'a ve Facebook'a reklam

Yakup KOCAMAN
yakup.kocaman@realmarketstrategy.com

bütçeleri ayırdık ve neticede internet sitemizin trafiğinde 10 kat artış gerçekleşti. Ancak bu trafik bir türlü satışlara yansımıyor, acaba neden?

YENİDEN PAZARLAMA

Rakipler arasında sıyrılmak için ne yaparsanız yapın, mutlaka yapamadığınız bir şeyler kalmıştır. Nitekim, internete

reklam veren firmaların yarından fazlasının yeniden pazarlama (remarketing) ve yeniden hedefleme (retargeting) araçlarını kullanmadığı istatistiğine sahibiz. Eğer dijital reklamlara başlamış, ancak henüz bu yeniden pazarlamayı kullanmıyor iseniz reklam yatırımlarınızın verimliliğinde kan kaybı yaşıyorsunuz demektir.

Yeniden pazarlama ve yeniden hedeflemenin amacı, sitemizi bir kez

ziyaret etmiş, ancak bizim istediğimiz eylemi gerçekleştirilmeden (örneğin satınalma gerçekleştirilmediği veya üyelik formu doldurmadığı vb.) sitemizden ayrılmış kullanıcıları yeniden sitemize getirerek o eylemi gerçekleştirmeye teşvik etmektir. Sitemizi bir kez ziyaret edenin bilgisi, onun bilgisayarındaki çerez kodları (cookies) aracılığıyla tutulur. Bu kodları alan reklam yayıncısı kuruluşlar (Google, Facebook gibi), internette herhangi bir başka sayfada ziyaret gerçekleştiren bizim görüntülü reklamlarımızı ziyaretçinin karşısına çıkarır. Örneğin, xyz mağazasına giren müşteri 300 TL değerinde 3 ürünü sepete atar, ancak satınalma yapmaz. 3 gün sonra bilgisayarında haber okurken sağ tarafta şöyle bir reklam görür: "Merhaba, sepetinizdeki 3 muhteşem ürün sizi bekliyor. Şimdi satın alın, yüzde 10 ek indirim kazanın." Reklama tıklayan ziyaretçi doğrudan 3 gün önceki sepetine yönlendirilir. Satış şansı kat be kat artar.

MALİYETSİZ YOL HARİTASI

Güzel tarafı, yeniden pazarlama yapmanın ek bir maliyeti yoktur.

Mevcut reklam bütçenizin yüzde 10-20'sini remarketing'e ayırmanız yeterli olabilir.

Google'da yeniden pazarlama yapmak için kısaca aşağıdaki adımları izleyin veya şu linke gidiniz: <https://bit.ly/2Ux7aiX>

■ Halihazırda Google Ads ve Google Analytics hesabı açmış ve reklam yayınlarınızı başlatmış olmalısınız.

■ Ayarlar > Paylaşılan Kitaplık > Kitle Yöneticisi ekranına ulaşın.

■ Liste üyeleri sekmesinde 5 seçenekten uygun olanı seçin. Örneğin, yeniden pazarlama reklamınızı, A ürün sayfasını ziyaret etmiş, ancak A ile yakın ilişkisi olan B ürün sayfasını ziyaret etmemiş tüm ziyaretçilere göstermek istiyorsanız, "Bir sayfayı ziyaret edenler" seçeneğini aktif edin ve A ürünü sayfasının linkini kopyalayarak "Sayfa URL'si içerir" bölümüne yapıştırın.

■ Formdaki diğer yerleri uygun şekilde doldurun ve Kitle Oluştur'a tıklayın.

■ Yeniden pazarlama reklamlarınız kısa bir süre sonra yayına girecek.

İSTANBUL TİCARET GAZETESİ DİJİTAL MECRALARDA SİZİNLE!

Available on the iPhone
App Store

ANDROID APP ON
Google play

ÜCRETSİZ OLARAK OKUYABİLİRSİNİZ

Read Journal

Ekmeği bölüşmek

Bayrak şairimiz Arif Nihat Asya, "Besmele ekmeğimizin bereketiydi" diyerek bereketin paylaşma, bölüşme ve dayanışma ile çoğaldığını anlatır. Bizim ticari geleneğimizin temeli ekmeğimizi bölüşme üzerinedir. Savaşlarda ve sonrasında yaşanan kıtlıklar döneminde millet olarak ayakta kalmamız, büyük küçük her türden esnafımızın çalışanlarıyla, müşterileriyle yediklerini, içtiklerini, sattıklarını, aldıklarını 'kazanma' arzusundan ziyade 'ihtiyaç giderme' sebebiyledir.

Osmanlı Devleti'nin son dönemi ile Cumhuriyet Türkiye'sinin başlangıcında millet ve devlet olarak en zor yılları yaşamışızdır. Yediden yetmişe tüm zorluklara göğüs germemizdeki gücümüzü; 'dayanışma, paylaşma, bir ve beraber olma inancımız' sağlamıştır. Bu hususta Abdülkâki Gölpinarlı der ki:

"Dünü bilmeyen, bugünü anlayamaz; bugünü anlamayan yarını göremez, yarını inşa edemez; hatta dünden hamlelerin nedenlerini bile düşünemez."

Peyami Safa da şöyle der: "Tarihinin sürekliliğini kaybeden bir millet, her şeyini kaybetmeye mahkûmdur. Hafızası parça parça kopmuş, benliğini terkip eden varlık unsurlarıyla ilgisi kesilmiştir."

Ahilik geleneği

Ahilik geleneğimiz bize, bir milletin huzur ve istikrarının, o toplumun ticari hayatının ve esnafının paylaşmaya ve dayanışmaya gösterdiği alıcenaplıkla ölçüldüğünü söyler.

Kendi kökleri üzerinde sağlam duran milletler, kimseye muhtaç olmadan kendi kendilerine yetebilirler. Bunun için de çiftçisinden sanayicisine kadar ekonomiye katkı sağlayan her esnafımız, birer kahraman olarak görülür. Yine aynı minvalde birlik ve beraberliğimizin mayasını 'aile birliği-bütünlüğü' oluşturur. Aile fertleri arasında sosyal ve ekonomik dengeye dikkat edilmesi umudu yeşertir, karamsarlığı öter. Bugünlere lazım olan da umudun yeşermesidir. Böyle vakitler, etrafımıza maddi-manevi sevgi hale örne zamanlardır. Bugün gösterdiğimiz özveriler, daha sonra karşımıza mükâfat olarak çıkacaktır.

Ekmeğimizi bölüşmemize, yardımlaşmamıza, dayanışmamıza örnek olarak Osmanlı devrinde İstanbul'a gelen yabancı seyyahlardan bazı örnekler sunalım:

"Türk milleti, tam anlamıyla bir hayır, hasenat toplumdur. Elinde avucunda paylaşacağı bir şeyi olanlar, kendilerinden daha güçsüzlere ve düşkünlere yardımcı olmayı, 'insan olmanın şartı' olarak görmekle birlikte ceplerindeki parada fakirin de hakkı olduğuna inanır ve ona göre hareket ederlerdi."

Yakın tarihimizde defalarca tökezlenemize rağmen bu ahlaki inancımız gereği sefalet ve yoksulluğa düşmeden, devlet ve millet olarak sürekli kendimizi toparlamışız ve ayakta kalmışın bilmişizdir.

İnsan merkezli medeniyet

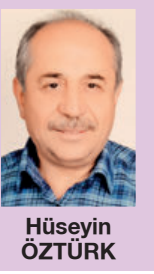
Allah'ın yardımıyla yine öyle olacağından asla şüphemiz yoktur. Yeter ki, ekmeğimizi bölüşme âdetimiz sekteye uğramasın ve sözümüzden ziyade vicdanımıza, özümüzde, yüreğimize, kalbimize önem vererek hareket edebilelim.

Yeri gelmişken yine insan merkezli medeniyetimizi gözlemleyen seyyahların anlattıklarına bakalım.

"Türklerin methû sena edilebilecek meziyetlerinden biri de verdikleri söze umumiyetle sadık olmaları, insanların aldatmaktan ve emniyeti kötüye kullanmak ile insanların sefailliginden istifadeye kalkışmaktan vadi istisna etmekten vicdan azabı duymalıdır. Bu konuda Müslüman ile Müslüman olmayan arasında hiçbir fark gözetmezler. Zira her türlü gayri meşru kazançları İslamiyet bakımından kötü sayarlar ve gayri meşru bir surette kazanılmış bir servetin ne bu dünyada, ne de öteki dünyada hiç kimseye hayrı olmayacağına kesin olarak inanırlar.

Türkler meşru yollar dışında hiçbir kazanç temin etmemekle mükelleftir. Haksız kazanılmış bir maldan faydalanmaya kalkışmak, Allah'ın nazarında caniyane ve menfur bir hareket sayılır. Esnaf ve zanaatkarlar arasında cahil kimse yoktur. Kötü niyetli insan azdır. İhtiraslarla ruhlarını kirlenmezler. Esnaf teşkilatı sayesinde bütün faaliyetler tanzim edilir, devlet kuvvetlerinin müdahalesi olmadan esnaf kendi kendini idare edip denetler.

Böylece en küçük bir mesleki suistimal, yolsuzluk ve ahlaka aykırı bir harekete fırsat verilmez."

Hüseyin ÖZTÜRK

Salgınların tanığı edebi eserler

DİŞARI çıkıp özgürce dolaşmaktan market alışverişi yapmaya, dostlarla bir araya gelip keyifli vakit geçirmekten işe gidebilmeye kadar hayatın her alanını etkileyen koronavirüs, dünyanın her yerinde insanlara zorlu günler yaşıyor. İnsanlık tarihi geçmişte de buna benzer salgın hastalıkları göğüslemek zorunda kalmıştı. Hayatın her alanını kendi düzenine uymaya zorlayan salgın hastalıklardan edebiyat da nasibini almıştı. Dünya edebiyatına en çok konu olan tatsız konuların başında ise veba hastalığı geliyor.

KLASİKLERİ ETKİLEDİ

Ortaya çıktığı 14. yüzyılda Avrupa'da 200 milyon kişinin ölümüne neden olan veba, bir diğer adıyla kara ölüm, son bulduğu 19. yüzyıla kadar edebiyatı en çok etkileyen salgınlardan biri oldu. Klasiklerin yazıldığı dönemin korkulan rüyası olan kara ölüm, Daniel Defoe'nin kaleminden 'Veba Yılı Günlüğü' olarak dökülüp kayıtlara düştü. Kitapta 1665 yılında Londra'da veba salgını sırasında yaşanan olaylar tarihe not bırakılıyor. Kitapla birlikte bir yıl içinde 100 bin insanın kara ölüme kurban verildiği Londra'nın ekonomi tarihinin de izlerini sürmek mümkün.

CAMUS'UN KALEMİNDEN

Avrupa'yı 19. yüzyılda terk eden veba, Albert Camus'un kaleminden 20. yüzyılda tekrar kara yüzünü gösterir. Cezayir'deki Oran şehrinde ortaya çıkan veba, o yıllarda da toplu ölümlere yol açar. Günde 500 kişinin ölümüne sebebiyet veren vebayı bu kadar korkutucu boyutlara taşıyan ise insanların umursamazlığı olur. Zira insanlar

vebanın Avrupa'dan çoktan çekilip gittiğini düşünerek ölenlerin asla vebadan öldüğünü düşünmez ve vebayı kendilerine konduramazlar. Bu sebeple de normal hayatlarından taviz vermek istemezler.

100 YIL SONRAYI ANLATTI

Vebanın konu edildiği bir başka kitap ise Jack London tarafından 1912'de kaleme alınmış. Kızıl Veba adını taşıyan kitapta kurgusallık hakim. Yazıldığı yıldan bir asır sonraki dönemi ele alan kitap, bir dede ile üç torunu arasında geçen macera temelli bir roman olma özelliği taşıyor. Dede, 2073 yılında üç torunun 2013'te başlayan ve insanlığın tamamını yok eden kızıl vebanın öyküsünü anlatıyor.

HAFTADA 400 Kişi

Edebiyata tüm gerçekliği ile konu olan hastalıklardan biri de İspanyol nezlesidir. Birinci Dünya Savaşı'nın ardından 1918 yılında ortaya çıkan ve Avrupa'da 20 milyon insanın ölümüne yol açan İspanyol nezlesi, İstanbul'da da istenmeyen bir misafir gibi iki yıl kalır. İlk başta haftada 400 kişinin ölümüne yol açan İspanyol grip neticesinde 1918 yılında 5 bin kişi hayatını kaybeder. Tam da bu yıllarda yaşayan Hüseyin Rahmi Gürpınar, 'Hakka Sığındık' isimli kitabında bu ölüm davetçisini ele alır. Kitapta bir yanda halk salgınla boğuşurken bir yanda da açgözlü insanların servet toplama hırsı anlatılır.

Gerek dünya gerekse Türkiye tarih boyunca birçok salgına tanıklık etti. Hayatın her alanını etkileyen bu salgınların toplumların hafızasında bıraktığı iz, edebi eserlerin sayfalarında da yer aldı. Veba, Veba Yılı Günlüğü, Hakka Sığındık gibi pek çok kitapta salgın hastalıkların izini sürmek hem de bu tecrübelerden ders çıkarmak mümkün.

VİTRİNDEKİ İŞ KİTAPLARI

Hazırlayan: TOLUNAY DAYI | tolunay.dayi@ito.org.tr

Dijital yerliler: Yeni nesil eğitim modeli

Farklı sektörlerden büyük firmaların patron ve yöneticilerinin takdir dolu ifadelerinden, bu kitabın iş dünyası için oldukça önemli bir konuya temas ettiği anlaşıyor. Kitabın, dijitalleşme ve yeni teknoloji karşısında "İşimizden olur muyuz? Yeni müşteriler nasıl buluruz?" endişesi duyan 'Baby Boomer kuşağı'ndan, iş hayatına hazırlanan 'Z kuşağı' gençleri ile onların öğretmen ve velilerine kadar herkesin faydalanabileceği özellikle olduğu belirtiliyor.

Zeynep Dereli
Humanist Kitap

Ticaret hukuku uygulamaları

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı öğretim üyesi ve araştırma görevlileri tarafından hazırlanan kitapta, yaygın ve güncel mevzuata göre çözümlü olaylar, karar incelemeleri

ve güncel Yargıtay kararlarına yer veriliyor. Kitapta Ticari İşletme Hukuku, Şirketler Hukuku, Kiymetli Evrak Hukuku, Sigorta Hukuku, Fikri ve Sınai Mülkiyet Hukuku konuları ele alınıyor.

Murat Akışkan
Seçkin Yayıncılık

Temel makroekonomi

İster iktisatçı ister başka bir meslekten olalım, ekonomik tercihlerimiz hayatımızın her anında bizimle olacak. Kariyer planlaması yaparken, yeni ev almanın hayalini kurarken, yeni otomobile sahip olmayı düşlerken ya da bir şirket yöneticisi isek şirketimizi geliştirip daha da büyütmeyi ve yeni istihdam imkânları sağlamayı düşünürken iktisat hep bizimledir. O halde bu gibi kitaplarla iktisat biliminin ne olduğunu tanımamız gerekir.

Gökhan Oruç Önalın
Cinius

Diksiyon etkili iletişim ve hitabet sanatı

Yazar, bu eserinde konuşma ve yazı dili arasındaki farklılıklara dikkat çekiyor. Kitap, topluluk önünde konuşma becerileri, konuşma eylemi ile kişilik arasındaki ilişki, sunum ve ikna teknikleri, empatik dinleme, etkili iletişim, iyi bir konuşmacı olma sanatı, sözcüklerde anlam oluşturma, vurgu, tonlama, durak ve ulama tekniklerinden oluşan, uygulanabilir bilgilerle donatılmış.

Erol Borekci/Dolce Vita

Yan karakterler

Bazı kitaplarda salgın baş karakter olarak yer almasa da ölümlerin nedeni olarak kısaca romanlara konuk oluyor. Klasik Türk edebiyatında ölümler genellikle salgın hastalıklar nedeniyle gerçekleşiyor. Buna göre Taaşuk-ı Talat ve Fitnat'da (Şemseddin Sami) Talat sıtmadan, Müşâhedât'ta (Ahmed Mithat Efendi) Antuvan Kolariyo hummadan, İffet'te (Hüseyin Rahmi Gürpınar) Sadık Bey kuşpalazından, Mev'ud Hüküm'de (Halide Edip Adıvar) Hayri tifodan, İstanbul'un Bir Yüzü'nde (Halit Karay) Fikri Paşa zatürreden, Çalıkuşu'nda (Peyami Safa) Munise'nin ablası kuşpalazından hayata gözerini yumuyor.

Online alışverişte dikkat edilmesi gereken altın kurallar

Yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını nedeniyle giderek artan online alışveriş nedeniyle mağdur olunmaması için önerilere titizlikle uymak gerekiyor

Bilişim Teknolojileri ve Siber Güvenlik Derneği Yönetim Kurulu Başkanı
YAVUZ SULTAN SELİM YÜKSEL

"Özellikle sosyal medyadaki sayfalar aracılığıyla ürün satın alırken çok dikkat edilmesi gerekiyor"

"Örneğin, 30 liralık bir ürün için mağdur vatandaşların adli süreçler için başvurmaya başladığını bilen dolandırıcılar bu yöntemle hareket ediyor. Derneğimize bu tarz başvurular çok geliyor. Bir hanım müşteri çanta almış. Piyasa değeri 15 bin lira olan marka bir çantayı internet ya da Instagram'dan yaklaşık 3 bin lira bedelle sipariş vermiş. Ancak kargo ile gelen çanta 30 lira değerinde. Sonrasında sosyal medyadaki cep telefonunu aramasına rağmen engelleniyor ve satıcılara ulaşamıyor. Zaten bunların vergi kaydı olmadığı için hukuki anlamda yapılacak bir şey olmuyor."

Dolandırıcılar, genellikle sahte internet siteleri ve sosyal medya sayfalarını kullanıyor

İnternette alışveriş yaparken önce ne alacağınıza karar verin

Ürün almadan önce mutlaka fiyat karşılaştırma sitelerini inceleyin

Tercih edilen ürün fiyatında anormal bir farklılık varsa dikkatli olun, tuzağa düşmeyin

Sitenin adres çubuğunda yer alan Güvenli Giriş Katmanı (SSL) sertifikasındaki yeşil bara dikkat edin

Kredi kartı ödemelerinde "3D Secure" yöntemini kullanın

İnternet ve sosyal medya aracılığıyla ürün satan firmaların gerçek ve kurumsal bir şirket olup olmadıklarına dikkat edin

Alışveriş sitelerinde "MERSİS" numarası olduğundan emin olun

Yeni tip koronavirüsle birlikte internet üzerinden yapılan alışverişler de arttı. Online müşterilerin bu alışverişte mağdur olmamak için sahte alışveriş sitelerine karşı çok uyanık olması gerekiyor.

TÜRKİYE'de ve dünyada pek çok insan son günlerde yaşanan Covid-19 nedeniyle evlerinde daha çok vakit geçiriyor. Salgından korunmak için evde bulunulan günlerde halkın uzaktan alışveriş tercihini fırsata çevirmek isteyen dolandırıcılar, genellikle sahte internet siteleri ve sosyal medya sayfalarını kullanıyor. Buna karşılık, vatandaşların ürün almadan önce fiyat karşılaştırma sitelerini incelemesi, adres çubuğunda yer alan Güvenli Giriş Katmanı (SSL) sertifikasındaki yeşil bara

dikkat etmesi ve kredi kartı ödemelerinde '3D Secure' yöntemini kullanan firmaları tercih etmesi önem kazanıyor. Bilişim Teknolojileri ve Siber Güvenlik Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Yavuz Sultan Selim, sahte hesap açan dolandırıcıların, mağdur olan insanların küçük bir meblağ için mahkemeyi göze alamayacağını bildiği için bu yöntemle hareket ettiğini söyledi. Selim, bu nedenle vatandaşların mağdur olmadan önce önlem almaları gerektiğini ifade ederek, internette güvenli alışverişin ipuçlarını verdi:

Sosyal medyada marka denetimi yetersiz

Özellikle sosyal medyadaki sayfalar aracılığıyla ürün satın alırken çok dikkat edilmeli. Instagram üzerinden online alışverişler şu dönemde çok yaygın. Büyük markaların ürünlerinin orijinal görselleri paylaşılıyor ama aslında çoğu taklit ürünler ve gerçek firmalar değil. Sosyal paylaşım sitelerinde marka denetimi var ama çok sıkı değil. Örneğin bilinen 'x marka outlet' diyor ama aslında ilgisi yok. Buradan size 300 liralık bir ürün 100 liraya satılabilir. Oysa gelen ürün 30 lira değerinde bile olmuyor.

Fiyat uçurumu var mı?

İnternette alışveriş yaparken önce ne alınacağına karar vermek gerekiyor. Ardından birkaç siteden o ürünün fiyatı araştırılabilir. Örneğin 3 liraya alacağınız bir ürünün internette 1 liraya alamazsınız. Bir kampanya veya anormal bir fiyat farklılığı varsa oradan kötü kokular geliyordu. Bunun için ürün ve fiyat karşılaştırmalı siteler çok önemli bir işlev görüyor. Vatandaşların en öncelikli dikkat edeceği husus, fiyatta tuzağa düşmemektir.

MERSİS numarası olmalı

Bir siteden alışveriş yapan müşterilerin, ürünlerle ilgili görüş ve önerileri çok önemli bir kriter. İnternet ve sosyal medya aracılığıyla ürünün satan firmaların gerçek ve kurumsal bir şirket olup olmadıklarına da dikkat etmek gerekir. Alışveriş siteleri için iletişim sayfalarında Ticaret Bakanlığı'nın koyulmasını zorunlu tuttuğu bazı bilgiler var. Bunlardan biri elektronik posta adresinin beyan edilmesi. Ayrıca Merkezi Sicil Kayıt Sistemi (MERSİS) numarasını yazıyor olması gerekir. Alışveriş yapılacak firma ciddiye zaten 'iletişim' veya 'hakkımızda' sayfasında bunlar bulunmalı.

Yeşil bar çıkmalı

'Kredi kartı aidatları geri ödeniyor' sloganıyla ve e-devlet görseliyle sponsorlu reklamlar çıkıyor. Tüketiciler buna tıklayıp aidatlarını almak isterken kredi kartı bilgilerini çalıyor. Verilerin site üzerinde şifrelenmesinin ardından bankayla iletişim kurduğu SSL sertifikasının olduğu bölümde yeşil bir bar çıkmalı. Bu bar, alışveriş yaptığınız kurumun sertifikayı almak için uluslararası bir kuruluş tarafından akredite edilmiş ve denetlenmiş olduğunu gösterir.

3D Secure yöntemi

İnternette alışveriş yaparken kredi kartı ödeme işlemleri dolandırıcılık açısından kullanılıyor. Kredi kartı ödemeleri için bir şirketin '3D Secure' (güvenli alışveriş) yöntemini seçiyor olması gerekir. İnternette ödeme yaparken iki yöntem kullanılır. Bunlardan biri sanal POS denilen eski yöntem. Kredi kartı bilgilerinin girilmesi sonucu satın alma tuşuna tıklandığında hiçbir onaya gerek olmadan kredi kartından para çekilir. Bu işlemler sırasında kart bilgileri site güvenli bir altyapıya sahip değilse çalınabilir. 3D Secure sisteminde ise banka tarafından sizin kayıtlı cep telefonunuza şifre gönderilir. O şifreyi ilgili alana girdikten sonra alışveriş tamamlanır. Özel bilgilerin güvenliği için muhakkak '3D Secure' yöntemi seçilmeli.

SİZ GELMEYİN BİZ GÖNDERELİM!

www.ito.org.tr

Hem pratik hem daha hesaplı!

FAALİYET BELGESİ ve TİCARET SİCİL GAZETESİ SURETİ

E-imzalı belgenizi internette gönderelim!

